Poštnina plačana v gotovini.

Leto LXVIII., št. 242 — Ljubljana, četrtek, 24. oktobra 1935 — Cena Din 1.-

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit vrst à Din 2.-, do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3.-, večji inserati petit vrsta Din 4.-. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.- Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knaflijeva ulica štev. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b. — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon' št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

ITALIJA POPUŠČA?

Čeprav z izjavami Hoareja v Rimu niso zadovoljni, vendar upajo, da bo napetost popustila ter da bo prišlo do sporazuma v okviru Društva narodov

Rim, 24. oktobra. r. Odgovorni činitelji rimske vlade niso razočarani nad govorom angleškega zunanjega ministra, ker sodijo, da ta govor le potrjuje domneve, ki jih je te dni izražal italijanski tisk, da namreč londonska vlada tudi v tem kritičnem času nima namena pomiriti razburjene angleške javnosti, ker ta govor jasno kaže, da angleška vlada ni izpremenila svojega stališča. Morda je iskati razloga za to v notranji politiki. Po mnenju rimskih vladnih krogov baš notranje politični razlogi silijo angleško vlado, da vztraja pri svoji brezkompromisni privrženosti paktu Društva narodov in da to politiko le še bolj pedčrta, da bi s tem pri skorajšnjih volitvah izkoristila razpoloženje narodnih mas. Italijanski tisk vidi v tem nevarnost za kompromisno rešitev abesinskega in drugih aktualnih vprašanj, od katerih je odvisen mir v Evropi. Hoare je baš s tem, da odklanja vsako akcijo, ki jo britanski pacifisti imenujejo »vojno proti vojni«, pokazal prav namene Anglije, ki gredo za tem, da se pod krinko Društva narodov odkriža nevarnega konkurenta. Poleg angleških groženj pa izziva v rimskih krogih veliko skrb tudi ofenziva levičarskih skupin v Franciji proti Lavalu, ki jo je otvoril na včerajšnji seji vlade Herriot in ki je prišla do izraza tudi pri glasovanju v finančnem odboru poslanske zbornice, kjer je Laval proti pričakovanju ostal v manjšini.

Kljub temu pa pričakujejo, da se bo mednarodna situacija nekoliko razčistila. Italija pričakuje, kakor izjavlja Mussolinijevo glasilo »Popolo d' Italia«, da bo Anglija sedaj tudi v Ženevi spremenila svoje stališče, kajti konservativna vlada ne more v Londonu delati za mir, v Ženevi pa za vojno. Zaključna izvajanja uvodnika v tem listu najbolj osvetljujejo novo situacijo. Italija, tako zaključuje list, zahteva izvedbo angleško-francosko-italijanske pogodbe iz leta 1906. in angleško-italijanske pogodbe iz leta 1927., ki sta obe priznani v Ženevi in so jih potrdili tudi prebivalci Tigre in sultana v Somaliji, ki so se vsi izrekli za Italijo in proti abesinskemu cesarju.

Še jasnejši je uvodnik v glasilu zunanjega urada »Giornale d' Italia«, ki naglaša, da je bil ton Hoarejevega govora zmeren. Hoarejeve izjave niso dobrodošle samo za Italijo, temveč za vse odgovorne vlade v Evropi. Te izjave poenostavljajo temeljni problem in odstranjujejo marsikateri nesporazum. Tudi priznava Italija pomembno vlogo, ki jo je morala Anglija zavzeti v Ženevi, obžaluje pa, da je v drugih primerih, kakor na primer v kitajsko-japonskem sporu ostala molčeča. Glede Hoarejeve nade, da se bo morala najti rešitev med tremi prizadetimi faktorji, Italijo Etiopijo in DN, je ta list nekoliko rezerviran in poudarja, da bo Italija stalno nasproti Angliji, četudi se bo pogajala z Addis Abebo in Ženevo. Prav za prav ne more biti govora o italijanskem sporu z DN, temveč samo o razlagi pakta, glede katere sta Italija in Anglija različnega naziranja. Kot najbolj pomemben pa smatrajo splošno ta-le odstavek: Italija zastopa mnenje, da se bo dala v okvirju DN najti pravična rešitev z integralno, odločno in uvidevno uporabo pakta DN, toda ne po mrtvi črki sami, temveč po duhu, ki mora vpoštevati evropsko civilizacijo in solidarnost.

Debata o Hoarejevem ekspozeju

London, 24. oktobra. AA. Kakor v spodnji tako se je tudi v zgornji zbornici nadaljevala razprava o zunanjepolitičnih odnošajih v zvezi z italijansko-abesinskim sporom. Državni podtajnik pri ministrstvu za zunanje zadeve Stenhope je imel daljši govor, v katerem je med drugim naglasil, da smatra angleška vlada, da je velikega pomena za Evropo, če je Italija dovolj močna in stabilna. Zavrnil je izjavo liberalca Motistoneja, ki je dejal, da je vlada že proučevala vprašanje eventualne blokade Italije. Angleška vlada tudi ne smatra za potrebno, da bi se v Abesinijo poslala posebna preiskovalna komisija. Kar se tiče gospodarskih sankcij proti Italiji, je naglasil, da bo poteklo še nekaj mesecev, preden bodo imele viden uspeh. Šele tedaj se bo italijanski narod zavedel, kaj je storil. Vlada je mnenja, da bo glede na to, koncem t. l. lahko stavila prizadetim silam predloge za ureditev vzhodno-afriškega spora.

Liberalni lord Lothian je zahteval, da se italijanski spor z Abesinijo skuša takoj rešiti mirnim potom, tako da bi se vpoštevale upravičene italijanske zahteve. Poudaril je, da je vselej dvomil o moči Društva narodov. Dejstvo, da je bilo Društvo narodov dolgo časa izključno protinemško orodje, je povzročilo izstop Nemčije iz nje. Zato je povsem lahko mogoče, da se kaj takega zgodi sedaj tudi z Italijo. V tem pogledu se strinja s stališčem generala Smutsa ki je pozval angleško vlado, naj Društvo narodov ne izpremeni v mednarodno vojno ministrstvo.

London, 24. oktobra. AA. Tudi v spodnji zbornici se je nadaljevala zunanjepolitična debata. Lloyd George je med drugim zahteval pojasnila glede odškodnine, ki bo na osnovi ženevskih sklepov izplačana onim državam, ki bodo zaradi izvajanja sankcij posebej oškodovane. Hotel je vedeti ali je angleška vlada pristala na te obveze. V svojem govoru je nazadnje še poudaril, da je načrt sankcijskega sistema zelo pomanjkljiv, ker vanj niso vključene Nemčija, Brazilija in ameriške Zedinjene države.

Končno je spregovoril minister Eden, ki je odgovarjal na razne pripombe opozicijskih govornikov. Kritiki, ki so zahtevali, da bi se moral gospodarske sankcije takoj izvajati, da bi prišle čimprej do efekta, bi morali ponovno proučiti pakt Društva narodov. Gospodarske sankcije se namreč lahko začno izvajati v primeru, ko kaka država dejansko napade drugo. Tudi očitki Lloyda Georga, po kateri naj bi bil sedanji italijansko-abesinski spor enak kitajsko-japonskemu, so brez osnove. Japonska ni bila nikoli proglašena za napadalca. Nobena država ni bila pripravljena nastopiti proti njej. Poleg tega pa proti njej iz čisto praktičnih razlogov ni bilo mogoče sankcij izvajati, ker dve veliki sili, ki mejita na Tihi ocean, tedaj nista bili članici Društva narodov. Gospodarske sankcije pa pridejo do veljave le tedaj, ko jih izvajajo proti državi napadalki vsaj vse one države, ki mejijo na njo. Eden je izrazil nado, da bo mogoče pričeti z izvajanjem sankcij, še preden se znova sestane skupščina DN. Možno pa je tudi, da se med tem spor sam že uredi in sicer na podlagi naslednjih pogojev:

1. Italija, Abesinija in Društvo narodov morajo sprejeti predloge za ureditev spora, kakršni jim bodo predloženi,

2. ureditev spora mora biti v popolnem skladu s paktom Društva narodov.

Lloyd George je tedaj stavil vmesno vprašanje, ali je angleška vlada dala Italiji kake garancije, da angleško vojno brodovje ne bo blokiralo Sueškega kanala in drugih strateško-gospodarsko važnih točk. Eden je odgovoril, da angleška vlada o tem vprašanju še ni razpravljala, pač pa namerava tudi nadalje izvajati program pakta Društva narodov. Edina izjava, ki jo je angl. vlada dala Italiji, je ta, da na svojo roko in brez sodelovanja drugih držav, včlanjenih v Društvu narodov, ne bo napravila nikakih nadaljnjih sankcijskih korakov. Če se bo DN pokazalo sposobno, obvladati vse težave, pred katerimi se je znašlo, bo njegova bodočnost zagotovljena. Zgodilo pa se je prvič v njeni zgodovini, da se je pričel izvajati sistem sankcij, ki ne sloni na sili, nego na gotovih principih enakopravnosti. To je dejansko smela igra, v katero pa morajo vsi poseči, če hočejo ohraniti sebi mir in varnost, Društvu narodov pa avtoriteto in moč za nadaljnjo mirovno akcijo.

Lavalovo poročilo v zunanjem odboru

Pariz, 24 oktobra. AA. O seji zunanjepolitičnega odbora poslanske zbornice je bil objavljen uradni komunike, ki pravi med drugim zlasti naslednje:

Laval je podal podrobno in popolno poročilo o razvoju diplomatske situacije v poslednjih mesecih Glede italijansko- abesinskega spora je točno označil dalekosežnost sklepov Društva narodov odnosno odbora za koordinacijo sankcij, ki jih je sprejel na osnovi 16. čl. pakta DN. Podčrtal je, da je Francija že doslej in da bo tudi v bodoče z neomajno voljo delovala na to, da se ne otrese nikake obveznosti, ki bi izhajala iz pakta DN, da pa tudi vpliva v okvirju ženevske institucije na Anglijo v svrho mirne ureditve spora. V tem duhu se je pred nekaj dnevi pričela diplomatska akcija, ki je sedaj v teku.

Odbor, pravi končno komunike, se je izrazil za politiko lojalnega izvajanja pakta Društva narodov in sodelovanje Francije in Anglije v okviru ženevske ustanove ter za ohranitev vseh prijateljskih zvez, ki jih ima Francija s srednjeevropskimi in drugimi državami.

Na vprašanje novinarjev je Laval izjavil, da ga je Mussolini pooblastil, da obvesti zainteresirane sile, da je pripravljen umaknitj eno tretjino vojaških efektivov, ki so sedaj koncentrirani v Libiji, ter da se nadeja, da bo ta italijanski sklep v Angliji sprejet zelo povoljno.

Kaj pravijo Nemci

Berlin, 24. oktobra. AA. Današnji listi poročajo obširno o snočnjem govoru Samuela Hoareja »Völkischer Beobachter« pravi, da Velika Britanija sedaj upa, da bo mogoče po zadnjem uspehu uradne diplomacije v Londonu, Parizu in Rimu, ki je položaj znatno olajšal, pospešiti sporazum, ki bi ga lahko sprejeli Društvo narodov, abesinski cesar in Italija. Navzlic temu vztraja Velika Britanija pri gospodarskih sankcijah, ki jih bo poostrila do skrajnih mej, če do 1. novembra ne bo nobenega sporazuma. Tudi govor voditelja delavske stranke majorja Atleeja in izjava konservativnega lorda Wintertona potrjujeta, da želi angleška vlada doseči oborožen mir.

»Berliner Tageblatt« piše med drugim, da je bil govor angleškega zunanjega ministra prežet s pomirjevalnim duhom. Ves govor je dokaz, da so Angleži ostali gospodarji svojih živcev v sporu, ki ga vodijo v imenu Društva narodov pod pogojem, da jih v tem Evropa ne zapusti.

»Frankfurter Zeitung« pravi, da bi bilo po mnenju angleške parlamentarne opozicije in angleškega javnega mnenja potrebno, da Društvo narodov izda take ukrepe, ki bi na mah preprečili nadaljnje prelivanje krvi. Taki ukrepi bi bili mogoči s takojšnjo blokado Italije ter z zatvoritvijo Sueškega prekopa in Rdečega morja.

Parlamentarne volitve na Danskem

Kopenhagen, 24. oktobra. AA. Včerajšnje volitve v danski parlament so potekle v popolnem miru in redu. Skupno je bilo oddanih 1,646.128 glasov, pri poslednjih volitvah 1,547.082. Po službenih podatkih, ki pa še niso končno revidirani in potrjeni, so rezultati naslednji: Socialni demokrati 759,068 glasov in 68 mandatov (prej 62), kmetska levica 292.085, 28, (34); konservativci 293.358, 26. (27); demokrati 151,527, 4, (14); ljudska stranka 52.736, 3. (0); desničarska državna stranka 41.190, 4, (4); komunisti 27.140, 2, (2); narodni socialisti 16.217, 0, (0); slezviška stranka 12.618 glasov in 1 mandat.

Volitve so pokazale, da se volilci vedno bolj orientirajo na desno in levo. Sedanja vlada je dosegla znaten uspeh. Vladna koalicija bo v zbornici razpolagala z 81 glasovi, dočim jih odpade na opozicijo 66. Doslej je imela koalicija v zbornici 76, opozicija pa 72 poslancev.

Nove volitve v Angliji

London, 24. oktobra. r. Ministrski predsednik Baldwin je izjavil v spodnji zbornici, da se bodo volitve v parlament vršile dne 14. novembra. Novi parlament se bo sestal zaradi volitve predsednika dne 26. novembra, svečana otvoritev pa bo 3. decembra.

Kandidati za Noblovo nagrado

Stockholm, 24. oktobra. AA. »Afton Bladet« poroča, da bo švedska akademija znanosti in umetnosti bržkone že ta teden določila književnika, ki dobi letošnjo Nobelovo nagrado. List pravi, da sta glavna kandidata za to nagrado finski romanopisec Silampa in francoski književnik Paul Valeri.

Obsodbe duhovnikov v Nemčiji

Berlin, 24. oktobra. AA. Porotno sodišče je snoči v deviznem procesu proti dvema katoliškima duhovnikoma iz Paderborna, generalnemu tajniku Društva sv. Bonifacija Viljemu Freckmannu in generalnemu vikarju škofije v Hildesheimu dr. Ottonu Sellmayerju izreklo sodbo, po katerih je bil Freckmann obsojen na pet let robije, izgubo častnih državljanskih pravic in 150.000 mark globe, 58-letni dr. Sellmayer pa na štiri in pol leta robije, izgubo častnih državljanskih pravic za dobo pet let in enako denarno kazen.

Mala antanta začela izvajati sankcije št. 1

Iziemno stališče Male antante pri izvajanju sankcij — Potreba odobritve najvišjih ugodnosti

Beograd, 24. oktobra. AA. Ministrski svet je na predlog finančnega ministra in na podlagi čl. 13. zakonskega predloga o splošni carinski tarifi sprejel tale sklep:

1. Prepoveduje se posredni in neposredni prevoz in izvoz orožja, municije in vojnega gradiva v Italijo in njene kolonije.

2. Prepoveduje se izvoz in prevoz orožja, municije in vojnega gradiva čez tretje države, namenjenega za Italijo in njene kolonije.

3. Prepoved velja tudi za tekoča naročila. Sklep stopi v veljavo 22. oktobra 1935.

Ženeva, 24. oktobra. d. Diplomatski zastopniki držav Male antante in Balkanske zveze so izročili včeraj tajništvu Društva narodov noto, v kateri sporočajo, da so vlade držav Male antante in Balkanske zveze uvedle sankcije na podlagi resolucije št. 1, ki prepoveduje uvoz orožja, municije in vojnega materiala v Italijo ter ukinja prepoved tega uvoza v Abesinijo.

Praga, 24. oktobra. o. **V tukajšnjih dobro poučenih krogih se doznava, da bo v kratkem izvršen važen korak Male antante v zvezi s sankcijsko politiko Društva narodov proti Italiji. Gre predvsem za formalne odredbe, ki bi se mogle nazvati neke vrste največje ugodnosti v sankcijskem pravu. V smislu teh odredb bi imele države Male antante izrečno pravico, da se smejo posluževati vseh ugodnosti, ki bi jih uživala katerakoli članica Društva narodov pri izvajanju sankcij proti Italiji. Če bi n pr. Švica dobila pravico dovoljevati tranzitni promet preko svojega ozemlja v Italijo, bi imele to pravico v enaki meri tudi države Male antante. Po informacijah praških krogov ženevski krogi temu načelu ne nasprotujejo, vendar pa zahtevajo, da se take ugodnosti podrobno določijo.**

Samo Rusija in Irak brezpogojno za sankcije

Ženeva, 24. oktobra. o. Doslej sta izmed vseh držav članic Društva narodov samo Rusija in Irak izjavili, da brezpogojno pristajata na sankcije kakršnekoli vrste proti Italiji, ki bi jih sklenil sankcijski odbor Društva narodov. Belgija in Nizozemska sta sicer tudi že pristali na sankcije, vendar pa morata sklep njunih vlad potrditi še parlamenta. Tajništvo Društva narodov je obvestilo o sprejetih sklepih glede sankcij proti Italiji tudi japonsko vlado, ki pa je izjavila, da hoče še nadalje ostati nevtralna v tem sporu in ohraniti popolno svobodo. Brazilija je izjavila, da bo postopala v skladu s svojimi interesi. Zedinjene države še niso odgovorile, ker čakajo na povratek predsednika Roosevelta v Washington.

Sankcije odgodene

London, 24. oktobra. o. Kakor zatrjujejo v uradnih krogih, so sedaj v teku pogajanja o novem načrtu za dosego sporazuma med Londonom in Rimom glede Abesinije. Brez dvoma je, da so ta pogajanja zelo težavna, ker zahtevajo temeljito proučitev vseh političnih in teritorialnih vprašanj. Ta pogajanja bodo trajala najmanj 14 dni. Šele po poteku teh pogajanj bo ženevski sankcijski odbor določil termin, ko naj stopijo v veljavo gospodarske in finančne sankcije proti Italiji. Angleška vlada je priporočila francoski vladi, naj nemudoma stopi v stike tudi z abesinskim cesarjem in ga pridobi za svoje načrte. Iz dejstva, da se je italijanski kralj nenadoma vrnil v prestolico, sklepajo da je tudi v Italiji pričakovati zelo važne politične odločitve.

Angleški premog za Italijo

Rim, 24. oktobra. o. Tukajšnji gospodarski krogi pripisujejo naročilom premoga za Italijo v Angliji veliko važnost. Ogromne pošiljke premoga iz Sunderlanda so že na potu. »Giornale d' Italia« piše v zvezi s tem, da je zelo težko razumeti politiko Anglije. Na eni strani rovari proti Italiji in se zavzema za sankcije, na drugi strani pa se prav nič ne protivi tako velikim naročilom. Ali naj bo to znak angleškega popuščanja? Vsekakor sme biti Italija Italiji hvaležna za ta naročila, ker znaša izvoz premoga iz Anglije v Italijo 12 odstotkov celokupne angleške produkcije. Italiji bi bilo kaj lahko naročiti premog drugod, zlasti v državah, ki so bolj prijateljsko razpoložene do Italije, kakor je Anglija, toda Anglija ne bo mogla najti nadomestila za premog, ki gre sedaj v Italijo.

Francoski izvozniki izkoriščajo konjunkturo

London, 24. oktobra. r. Po informacijah »Daily Expresa« si francoski izvozniki zelo prizadevajo, da še pred uveljavljenjem gospodarskih sankcij spravijo čimveč blaga v Italijo. Tako je bilo včeraj odposlanih v Italijo 600 tovornih avtomobilov, natovorjenih z raznim blagom, zlasti vojaškimi potrebščinami. Glicerina je izvozila Francija letos v Italijo že okrog 700 ton, dočim je ves izvoz znašal lansko leto samo 80 ton. Pšenice je šlo doslej v Italijo 140.000 ton, lansko leto pa vsega par vagonov.

Amerika in sankcije

Berlin, 24. oktobra. AA. DNB poroča iz Washingtona: Danes je ameriško zunanje ministrstvo dobilo od glavnega tajništva DN obširno poročilo o sankcijah proti Italiji. Obenem prosi glavno tajništvo DN vlado USA, da pove svojo sodbo o tem vprašanju. V uradnih krogih izjavljajo, da poročilo glavnega tajništva ne bo objavljeno vse dotlej, dokler ne bo odposlan ameriški odgovor na njegovo vprašanje. Ta odgovor pa brez dvoma ne pojde prej iz Washingtona, dokler se ne vrne predsednik Roosevelt v prestolnico.

Jugoslavija, Turčija in sankcije

Zanimive izjave turškega zunanjega ministra beograjskim novinarjem

Beograd, 24. oktobra. p. Na povratku iz Ženeve je prispel danes v Beograd turški zunanji minister Ruždi Aras, ki je v Ženevi zastopal države Balkanske zveze. Na kolodvoru ga je pričakoval ministrski predsednik dr. Stojadinović z višjimi uradniki zunanjega ministrstva. Dr. Stojadinović je spremljal Ruždi Arasa do Mladenovca ter sta med potjo konferirala o aktualnih vprašanjih, ki so v razpravi v Ženevi. V razgovoru z novinarji je Ruždi Aras izjavil, da v Ženevi nihče ne misli na vojaške sankcije, pač pa vsi žele, da bi prišlo do sporazuma še prej, predno se bodo začele izvajati gospodarske sankcije. Nam, ki živimo v prijateljskih odnošajih z Italijo, je zelo težko izvajati proti njej sankcije, na drugi strani pa moramo izpolniti obveznosti, ki jih imamo do Društva narodov. Zato se sankcije z naše strani ne smejo smatrati kot neprijateljsko dejanje proti Italiji. Delo Jugoslavije in Turčije v tem pogledu je bilo v Ženevi izredne važnosti. Na našo pobudo so se proučile vse možnosti. Kar se tiče nadomestila, moram reči, da nobeno nadomestilo ne more kriti izgube, ki bi jo naše države trpele zaradi izgube izvoza v Italijo. Na energično pobudo Jugoslavije se je v Ženevi razpravljalo tudi o finančni pomoči. Jugoslavija in Turčija sta v vseh teh vprašanjih nastopali solidarno in lahko rečem, da smo dosegli lepe uspehe.

Nastopna avdijenca novega jugoslovenskega poslanika v Pragi

Praga, 24. oktobra. AA. ČTK poroča: Predsednik republike Masaryk je sprejel včeraj novega jugoslovenskega opolnomočenega ministra v Pragi Vasilija Protića, ki mu je izročil poverilna pisma. Ob tej priliki je predsednik republike izrazil željo, da bi novi poslanik sporočil na jugoslovenskem dvoru njegove želje, da bi se obnovilo blagostanje jugoslovenskega naroda.

Borzna poročila.

Curih, 24. oktobra: Beograd 7.-, Pariz 20.275, London 15.13, New York 307.625, Bruselj 51.75, Milan 24.975, Madrid 42.-, Amsterdam 208.65, Berlin 123.55, Dunaj 56.25, Praga 12.73, Varšava 57.875, Bukarešta 2.50.

Zaščitite smučališča!

To zahteva nemoten razvoj smučarstva in koristi, ki jih prinaša ta zdravi sport

Ljubljana, 24. oktobra

Bliža se zima in z njo radosti in krasote zimske narave, ko se v njenem naročju na tisoče smučarjev veseli in utrjuje, ko črpa naša mladina po zasneženih poljanah zdravje in veselje do življenja, ko krepi svoje mišice in vedri duha, da bo lažje prevzela od našega, v težkih borbah za obstanek izčrpanega pokolenja nehvaležno dedščino. Zdravju mladine v prvi vrsti je namenjen zimski sport, posredno pa prinaša velike koristi tudi našemu podeželju, našemu kmetu in gostilničarju, ki morata gledati na vsak dinar, da moreta preživljati sebe in svojo družino. Odveč bi bila vsaka beseda o velikem pomenu zimskega sporta za narod in državo, ki ji ne more biti vseeno, ali je njena mladina bolehna, zaprta v zatohle prostore in zdvojena nad življenjem še predno je vanj stopila, ali pa gleda vedro in pogumno v bodočnost, zdrava na duhu in na telesu, utrjena in sposobna za vsako borbo. To veliko poslanstvo izpolnjuje pri nas zadnja leta vedno bolj naš zimski sport, naše smučarstvo in zato je dolžnost nas vseh od najvišje oblasti do sportnih organizacij in vseh našo skupno državo ljubečih in na njini boljši bodočnosti zainteresiranih poedincev, da razvoj smučarstva povsod in vedno po svojih najboljših močeh podpiramo.

Toda pri nas je mogoče vse. Te dni smo v veliko začudenje in presenečenje čitali, da se pojavlja pri nas potreba po oblastveni zaščiti smučališč, ker so se oglasili ponekod zaostali ali pa zlobni ljudje, — posestniki za smučanje prikladnih zemljišč, ki bi radi v svojem pohlepu po denarju prepovedali po svojem svetu smučanje, da bi tako prisilili smučarje odnosno smučarske klube, da bi jim plačevali za uporabo od boga danega snega nekakšno odškodnino. Če bi bili kje med Samojedi, Tunguzi ali Ostjaki, bi se temu še ne čudili, da je pa mogoče kaj takega pri nas v Evropi sredi kulture in civilizacije, se mora človek res prijeti za glavo. Toda šalo na stran, vzemimo stvar resno in vprašajmo se, kaj bi bilo, če bi prešle te bolestne skomine po izkoriščanju in izsiljevanju od hvalabogu zaenkrat še silno redkih poedincev na vse one posestnike, kjer polje pozimi po zasneženih livadah veselja in zdravja prekipevajoče življenje naših smučarjev in smučark? Kaj bi bilo, če bi se v enem primeru posrečilo prisiliti smučarski klub, da bi moral za sneg, ki ga nasuje dobro nebo vsem ljudem enako v veselje in nadlogo, plačevati še posebno odškodnino, ali pa da bi se moralo snučanje po dotičnih smučališčih ustaviti? Taki zgledi vlečejo in kaj lahko bi se zgodilo, da bi ves naš mogočni razmah smučarstva naenkrat zastal, da bi bilo vse ogromno delo naših zimsko-sportnih organizacij, vse težke gmotne in moralne žrtve, dobrinešene na oltar zdravja in lepše bodočnosti našega naroda, uničene.

Tu se samo po sebi vsiljuje potreba, da nastopi oblast in to zlo že v kali zatre. V Švici imajo poseben zakon, ki določa, da so alpski kraji in pašniki dostopni vsakomur in ob vsakem času. In tudi pri nas gre po pretežni večini za alpske kraje, za smučališča po pašnikih in košeninah kjer bi se niti poleti ne delala skoraj nobena škoda, če bi se smučali smučarji po bori travici, kaj šele pozimi, ko pokriva zemljo debela snežna odeja. Splošno znano in tudi že opetovano dognano dejstvo je, da zemlja in njena rast prav nič ne trpita, če se pozimi smučarji po snegu smučajo. Celo tam, kjer vodijo smučarske poti preko njiv z ozimino in je snega prav malo ali pa nič, da je zemlja samo zmrznjena, se spomladi, ko začne žito rasti ne poznajo nobeni sledovi. Jasno je torej, da ne gre za nobeno škodo, temveč za golo koristoljublje in izsiljevanje, poleg tega pa še za zlobno oviranje zimskega sporta, če se nadje človek, ki hoče svoje zemljišče ograditi ali pozimi sneg preorati, da bi onemogočil smučanje.

Naš kmet živi v težkih razmerah in gotovo ni nikogar, ki bi mu hotel delati škodo. Naj se izda uredba o zaščiti smučališč, ki jo zahtevajo eminentni javni interesi. A če je res med smučarji kaj takih, ki delajo kmetom škodo, kakor jo delajo poleti tu pa tam preobjestni in brezobzirni poedinci med izletniki in turisti, naj se za take primere določi, da sme oškodovani zahtevati povpračilo škode. Zimsko sportne organizacije bodo že same pazile, da se škoda ne bo delala. Ne smemo pa dopustiti, da bi smatrali zaostali ali zlobni poedinci iz koristoljublja sneg za svojo privatno last in da bi ga po milji volji zlorabljali v svoje sebične namene in v nepopravljivo škodo za ves naš zimski sport, pa tudi za velike koristi ogromne večine našega kmetskega ljudstva, ki smučarje pozdravlja, saj so med njimi tudi kmečki sinovi, saj je vsako leto več tudi kmečke mladine, ki se z veliko ljubeznijo oprijemlje tega zdravega sporta. Nemoten razvoj smučarstva in velike koristi, ki jih prinaša, zahtevajo, da oblast zaščiti smučališča.

Želeti bi bilo, da se oglasijo k temu vprašanju tisti, ki jim je poverjena naloga skrbeti za razvoj našega zimskega sporta.

6 komikov v eni burki
4½ MUŠKETIRJI
Jutri v kinu Slogi!

Proti navijanju cen

Ljubljana, 24. oktobra

Opazilo se je, da so cene nekaterim življenjskim potrebščinam še vedno nesorazmerno visoke, drugim pa se celo neupravičeno zvišujejo.

Zato objavlja kraljevska banska uprava v vednost in ravnanje, da sta še vedno v veljavi zakon o pobijanju draginje življenjskih potrebščin in brezvestne spekulacije z dne 30. decembra 1921. Uradni list štev. 6/5 iz leta 1922, kakor tudi pravilnik za izvrševanje tega zakona z dne 7. septembra 1922, Uradni list št. 311/99.

Zato se poslovni krogi in prebivalstvo opozarjajo na določbe tega zakona in pravilnika, od katerih se naslednje določbe izrecno navajajo:

1.) Vsakdo, ki prodaja življenjske potrebščine na debelo ali na drobno, mora označiti cene posameznih predmetov, zlasti onih, ki so izstavljeni v trgovini in pred njo, tako, da jih vsakdo lahko razločno vidi. Za življenjske potrebščine se po gori označenem zakonu smatrajo razen človeške in živalske hrane tudi obleka, obutev, kurjava, razsvetljava, kmetijsko orodje, zdravila in drugi predmeti nujne potrebe, kakor tudi material za njih izdelovanje. Luksuzni predmeti so izvzeti.

Kmetijski pridelovalci, ki prinašajo svoje pridelke na trg, pa niso obvezni označevati cen.

2.) Prepovedano je kopičenje življenjskih potrebščin z namenom, da bi se blago vzelo iz prometa in s tem zvišala njegova cena.

3.) Prepovedano je prodajalcem zahtevati višjo ceno, kakor jo predstavlja običajni in dovoljeni trgovski čisti dobiček; v nobenem slučaju pa ne sme biti ta večji od 25%.

Poljedelci, ki prinašajo svoje pridelke na trg, so izvzeti od te določbe.

4.) Večkratna preprodaja (verižna trgovina) in nečista spekulacija, ki namerja podražiti cene življenjskih potrebščin, je prepovedana; enako kupovanje na trgih in semnjih zaradi preprodaje v istem kraju, v času, dokler traja semanji dan.

5.) Kupovanje življenjskih potrebščin od enega, ki jih nese na trg, na poti do trga z namenom, da bi ne prišlo na trg, ali da bi jih bilo malo in da bi jih kupec sam lahko drago prodajal, ni dovoljeno; ravno tako ni dovoljeno ponujanje cene, ki je višja od tržne cene, ako si kupec s tem namerava zagotoviti nabavo najnujnejših potrebščin ali, da bi si odslej zagotovil prvenstvo pred drugimi kupci.

6.) Kazniva dejanja po gori označenem zakonu se kaznujejo z zaporni in denarnimi kaznimi obenem in sicer s zaporom od 1. meseca do 6. mesecev ter z globami do 5.000.— in 10.000.— Din. Razen tega se more v gotovih slučajih odvzeti blago, ki je predmet kaznivega dejanja, v korist fondu za prehrano siromakov, dotičnim osebam pa prepovedati poslovanje začasno ali za trajno.

Za sojenje so pristojna sodišča.

Dva odlična gosta v Ljubljani

Ljubljana, 24. oktobra.

Z beograjskim brzovlakom sta prispela davi ob 9.37 dva ugledna predstavnika Rdečega križa in sicer prvi podpredsednik senator Svetozar Tomić in direktor M. M. Marinković. Na kolodvoru so gosta sprejeli predstavniki banovinskih in krajevnih odborov dr. Krejči, prof. Wester, dr. Fettich, tajnik Skalar, nadsvetnik Vidic in drugi. V njihovem spremstvu sta odšla gosta v prostore banovinskega odbora RK v Čopovi ulici, kjer so obširno razpravljali o delu Rdečega križa, o špecielnih problemih odborov v dravski banovini in o njihovih nalogah, ob tej priliki sta pa tudi pregledala društveno stanje tako z upravne kakor s finančne strani. Opoldne sta posetila oba gospoda bana dr. Natlačena in divizijonarja generala Nedeljkovića, po obedu sta pa odšla na ljubljansko polje, kjer sta si ogledala skladišče RK.

Ob 16. bo seja banovinskega odbora, na kateri bodo podrobno razpravljali o aktualnih vprašanjih, tako glede bolničarskih in samaritanskih tečajev, a ob 18. je skupna večerja v Unionu. Ob 20. se odlična predstavnika RK vrneta v Beograd.

Zločin ali nesreča?

Ptuj, 24. oktobra.

V Markovcih pri Ptuju je včeraj zjutraj Drava naplavila truplo okoli 75 let starega moškega, šibke postave, z velikimi cesarskimi brkami (Kaiserbart). Usta so brez zob, telo pa, ki je kmečko oblečeno, pokrivajo številne rane, prizadejane z nožem. Posebno velika rana je na glavi. Domnevajo, da gre za 76 letnega posestnika Franca Korošca iz Petrovca, ki se je ta dan pripeljal z vlakom iz Petrovca v družbi delavca Aleksandra Perša. Korošec je imel v Mariboru opravka na sodniji zaradi neke tožbe s posestnikom Josipom Bežkom in njegovo ženo, ki sta z istim vlakom prispela v Maribor. Vsi so odšli prijateljsko v Jadransko klet, odtod pa v Spatzekovo gostilno. Bežek in žena sta se nato ločila, Korošec in Perš pa sta šla iskat prenočišče v Melj in sta legla na seno na sejmišču. Korošec je imel pri sebi 20.000 Din. Korošec je nato brez sledu izginil.

Takoj je nastal sum da gre za zločin in so orožniki Perša aretirali in ga vklenjenega prignali v Maribor ter ga izročili sodišču. Perš je odločno zanikal, da bi kaj vedel o Korošcu in je zatrjeval, da je takoj, ko sta s Korošcem legla, trdno zaspal. Ko se je zjutraj ob 4. zbudil, Korošca ni bilo nikjer. Iskal ga je po gostilnah, a ga ni mogel najti. Sam je šel na sodišče in obvestil sodnika, da je Korošec izginil brez sledu.

Ko so danes pregledovali napavljeno truplo, denarja niso našli. Prepeljali so ga v mrtvašnico sv. Marka. Sodnijske oblasti so odredile obdukcijo.

2 uri burnega smeha!
4½ MUŠKETIRJI
Szöke Szakall, Felix Bressart, Ernst Verebes, Otto Wallburg, Tibor Hahnay, Karl Huszar Puffy

Šlager smeha!
4½ MUŠKETIRJI
Jutri v kinu Slogi!

HVALA

— Mamica, bil sem pri sosedih, kjer so me zelo hvalili.

— Kaj so ti pa rekli?

— Dejali so, da ne razumejo, kako more imeti tako lep deček tako grdo mamico.

KINO SLOGA
Telefon 2730
Danes nepreklicno zadnjikrat ob 16., 19.15 in 21.15
Materina žrtev
(Slikarjeva ljubezen)
Nov zvočni tednik, senzacija in lov za športnimi rekordi ter črtana šaloigra z Miki miško

Vsem telefonskim naročnikom

Ljubljana, 24. oktobra.

Ministrstvo pošte, telegrafa in telefona je dovolilo novinarskemu udruženju, sekcija Beograd, da izda nov telefonski imenik vseh telefonskih naročnikov v državi. Imenik bo izšel v začetku leta 1936.

Da bo novi telefonski imenik popoln in bo ustregel vsem željam naročnikov, poziva poštna direkcija v Ljubljani vse telefonske naročnike svojega področja, ki žele kake spremembe v dosedanji uvrstitvi, da ji to sporoče najkasneje do 15. novembra t. l.

Pri tem opozarja direkcija na čl. 11. telefonske tarife, ki se glasi: 1.) Za premembo številke telefona telefonskega naročnika (čl. 41. t. 5) se plača pristojbina Din 60.- 2.) Enkratna in dvakratna uvrstitev naročnika v telefonski imenik je brezplačna (čl. 42, t. 5). Za tretjo in nadaljnjo uvrstitev naročnika v telefonski imenik se plača pristojbina 10.- Din. 3.) Za premembo besedila, pod katerim je naročnik uvrščen v telefonski imenik, se plača pristojbina, ako premembo naročnik sam zahteva (čl. 42, t. 11.) Din 5.- 4.) Za premembo imena, naslova, poklica ali stanu naročnika v telefonskem imeniku (čl. 43. t. 1.) se plača pristojbina Din 5.-

Direkcija pošte, telegrafa in telefona v Ljubljani.

Iz Kranja

— Dva iskana vlomilca prijeta. V hotelu »Nova pošta« sta se prejšnji večer nastanila dva moška, eden starejši, drugi mlajši. Med seboj sta si v sorodu, namreč stric in nečak. Oba sta po poklicu pečarja. Doma sta z Viča, pišeta se pa A. F. in M. V hotelu sta jedla in pila ter prenočevala, plačati pa nista imela s čim. Pač pa sta pod pretvezo, da popravljata pri Adamiču peči, izvabila od gospe Jegličeve 75 Din, od natakarice pa Din 25. Da je njun izgovor izmišljen, se je takoj ugotovilo in morala sta v zapor, to pa predvsem radi tega, ker ju išče ljubljanska policija. Osumljena sta namreč vloma v poštni urad v Strugah na Dolenjskem. — Ker je bil preteklo soboto izvršen vlom v prostore sreskega načelstva v Kranju, kjer je bilo ukradenega iz raznih predalov cca 1000 Din denarja, od nadaljnjega nočnega uradovanja je pa vlomilca odvrnila gospa načelnikova in ga prepodila, so orožniki domnevali, da sta z vlomom v zvezi navedena aretiranca. Izkazalo pa se je, da sta ona dva bila v soboto čisto drugje ter je sobotni vlom zaenkrat v popolni nerazjasnjenosti. Mogoče pa je, da imata A. F. in M. kake druge grehe na vesti. Žalostno je to, ker stric, mesto, da bi svojega nečaka navajal k dobremu, nasprotno zavaja v razne delikte.

— Plinskega napada preteklo soboto ni bilo, čeprav smo ga pričakovali v polni pripod poveljstvom kapetana g. Milutinovića je bilo na cerkvenem stolpu, okrog Gasilskega doma so pa bile zbrane vse ekipe, ki bi na dano povelje pohitele na delo. Od Prešernove ulice navzgor so bile vse trgovine zaprte. Mnogo ljudi je pohitelo pod in na Šmarjetno goro, kjer se je nahajal opazovalni oddelek. Vmes je po malem ves čas deževalo in vse je nervozno pričakovalo sovražnega zračnega napada, katerega zaenkrat ni bilo.

— Zahvala. Udruženje vojnih invalidov, ki pod predsedstvom zlatarja B. Rangusa prav uspešno deluje, je v korist vojnih žrtev prejšnji mesec priredilo na Laborah svojo veselico. — Ob tej priliki je mestna občina udruženju naklonila podporo v znesku Din 1000. Pa tudi nekatere tovarne in razna druga podjetja so poklonila prav lepe darove. Udružnje se tako mestni občini kot vsem ostalim darovalcem najtopleje zahvaljuje za vso naklonjenost in razumevanje ter za vsa darila in podpore. Apelira pa na dobroboten odziv tudi pri onih gospodih in podjetjih, ki dosedaj niso imeli sočutja in srca za nesrečne vojne žrtve.

— Pomlad v jeseni. Marija Hafner iz Zabnice je vašemu dopisniku prinesla pokazat šopek zrelih rdečih jagod, katere je prejšnjo soboto nabrala na Planici nad Škofjo Loko, ko je žela praprot. Pa tudi drugje na prisojnih krajih naletijo hudje na zrele jagode. Nastajajoča vremenska sprememba bo pa najbrže tudi v naravi preprečila take pomladne pojave.

— Akademski kulturni večer je prejšnjo soboto v gimnaziji priredilo »Jad«. Uvodoma je bila prečitana izjava društva, v kateri se brani raznih očitkov, da je na eno ali drugo stran orijentirano. Na programu so bile recitacije in deklamacije, pevske točke, nastop orkestra ter solo igranje violinista I. Gregorca, ki je na splošno zadovoljstvo prav dovršeno zaigral. Drugače se je pa poznalo, da je bil program delo desetih dni ter zato malce pomankljiv. Za prvi nastop bi se morali akademiki že bolj pripraviti, ako se hočejo afirmirati v javnosti kot predstavniki najvišjih inteligentnih krogov, dasiravno jim tudi za ta nastop ne odrekamo dobre volje. Udeležba je bila ako odštejemo šolsko mladino, zelo pičla. Kranjsko občinstvo se ne bi smelo tako zelo abstinirati od te prireditve, saj kulturnih prireditev v Kranju skoraj ne poznamo.

— Popravila v mestni hiši se vrše dalje. Pred leti je bila temeljito renovirana in lepo opremljena glavna sejna dvorana in županova soba. Da ni bilo treba rabiti za navadne seje lepe sejne dvorane, ki naj služi le za svečane prilike, se je primerno adaptirala in opremila stranska dvorana. Letos so pa popravili glavno pisarniško sobo. Dobila je nov hrastov strop ter parketna tla, kar je že izgotovljeno. V veži prvega nadstropja so sedaj položili nov brušen tlak iz črnih in rdečih plošč, stene bodo pa pobelili.

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Četrtek, 24. oktobra katoličani: Rafael, Blagota.

DANAŠNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Ne boj se ljubezni.
Kino Ideal: Silly Simfonija
Kino Sloga: Materina žrtev
Kino Union: Angel aerodroma
Smučarski klub »Ljubljana« občni zbor ob 20. v Kazini.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9, Ramor, Miklošičeva cesta 20, Gartus, Moste-Zaloška cesta.

Iz Celja

—c Starejši člani celjskega Sokola telovadijo vsak torek in petek od 18.30 do 19.30 v mestni telovadnici. Sprejemajo se novinci, ki so iskreno vabljeni.

—c Z drevesa je padla 63 letna žena upokojenega rudarja Terezija Bartolova od Sv. Krištofa nad Laškim. Pri padcu si je hudo poškodovala levo roko in se sedaj zdravi v celjski bolnici.

—c Ureditev prometa pešcev bi bila potrebna zlasti v Ulici dr. Gregorja Žerjava in v ozkem delu Prešernove ulice. Ti dve ulici sta zelo frekventirani, zato so pešci često v nevarnosti, da jih podere na tla kako vozilo. Zato bi bilo zelo priporočljivo, da bi policija odredila, da smejo pešci uporabljati hodnike samo v eni smeri. S tem bi bila nevarnost v glavnem odstranjena, uveden red in omogočen hitrejši prehod.

Iz Škofje Loke

— Šopek rdečih, svežih jagod je nabrala Projeva mama s Pevnega. Pač redek pojav za začetek zime.

— Poročila sta se pri cerkvici sv. Miklavža znani Škofjeločan in učitelj, sedaj v Sevnici g. France Ankele in gdč. Florijana Močorelova, šolska upraviteljica pri Sv. Miklavžu. Mlademu narodnemu paru vso srečo!

Naše gledališče

Drama

Začetek ob 20. uri

Četrtek, 24. oktobra. Kralj Edip, Kamniti gost. Red Četrtek.
Petek, 25. oktobra. Zaprto.
Sobota, 26. oktobra. Frak ali Od krojačka do ministra. Izven. Znižane dramske cene.
Nedelja, 27. oktobra. Ob 15. uri Direktor Čampa. Izven. Znižane cene. Ob 20. uri Tuje dete. Izven. Znižane cene.

Opera

Začetek ob 20. uri

Četrtek, 24. oktobra. Zaprto. (Generalka).
Petek, 25. oktobra. Mam'zelle Nitouche. Premiera. Izven.
Sobota, 26. oktobra. Faust. Izven. Znižane operne cene.
Nedelja, 27. oktobra. Ob 15. uri. Boccaccio. Izven. Globoko znižane operne cene. Ob 20. uri. Mam'zelle Nitouche. Izven.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 24. oktobra.

V nedeljo je bilo na Slovanovem igrišču vroče. Tam se je odigrala nogometna tekma med Marsom in Svobodo. Šlo je za »pikec« in ker so bili Svobodaši mnenja, da Marsova zmaga ni bila povsem zaslužena, so izlili svojo jezo na sodnika Kušarja, katerega so trije prenapeteži tako obdelovali, da je moral k zdravniku. Epilog bo na sodišču. Med napadalci je tudi neki Stanko Ž., ki je že večkrat zabeležen v policijskih analih.

30 letna natakarica Ivanka K. je že dalj časa brez posla in se preživlja s tajno prostitucijo. Danes ponoči jo je stražnik zalotil na travniku za velesejmom v objemu nekega moškega, tudi znanega ljubljanskega Don Juana. Ivanka je morala na policijo. Tam ji dela družbo tudi 34 letna brezposelna delavka Marija K. iz Zagorja ob Savi, ki jo je stražnik včeraj zjutraj ustavil na Krakovskem nasipu, ko je nesla sveženj mokrega perila z monogramom A. R. Med perilom je več rjuh, štiri zavese itd. Marija zatrjuje, da je perilo njena last, toda prav gotovo ga je nekje ukradla, ko se je sušilo. Pri zaslišavanju je tudi priznala, da je prenočevala pri nekem moškem, ki ji je dal 10 Din...

Nedavno smo poročali, da je Ljubljanica pri Fužinah naplavila utopljenko, ki je ležala že več dni v vodi. Doslej še vedno niso ugotovili njene identitete. Utopljenka je bila stara 35 do 40 let, majhne postave, okroglega obraza, sivih oči, kostanjevih las, imela je slabe zobe. Oblečena je bila v črn pulover, čezenj je imela še modro progasto jopico, nosila je črno klotasto krilo, spodaj je pa imela rdečo progasto srajco in volneno majico. Na nogah je imela nizke čevlje. Kdor bi kaj vedel o njej, naj to javi orožnikom v Vevčah.

MARIJ SKALAN

ROMAN

Sida Silanova

Iz teh premišljevanj ga je prebudilo šele tivje šumenje Jasnice. Obstal je in videl, da je prispel k velikemu jezu. V globokem, temnem kotu, kamor ni segla mesečina, so se s hruščem in truščem penile padajoče vode.

»Voda je mrtva, a je vendarle živa,« je pomislil. »Neprenehoma se giblje, pada, peni in teče. Reke so žile zemlje. Ima tudi srce? Kaj je sploh zemlja, kaj je vse kar je in čemu?«

In ob tem vprašanju mu je vstala v duši nepričakovana vizija veselja in nad njim — Boga.

»Bog,« je zašepetal skrušeno. »Si ali nisi. Naposled moraš res biti, ker neki smisel mora le imeti vse to. Toda tak ne moreš biti, kakor te opisujejo. Ne, ti si večji, dosti večji in tuja ti je človeška malenkostna pritlikavost. Da si prepovedal odpreti človeku samovoljno vrata v skrivnost smrti, pravijo. Si mu res prepovedal? Ga res kaznuješ za to dejanje z večnim pogubljenjem? Oglasi se! Odgovori mi! Mi odgovarjaš z mislijo v moji lastni duši? Torej nisi prepovedal? Kako bi tudi branil iz življenja tistemu, ki mu tu ni več obstanka, ki je sam, slab, nesrečen in vsem samo v napoto? Ne, tudi večnega pogubljenja mu ne moreš prisoditi. Med vsakim zločinom in vsako kaznijo mora biti neko sorazmerje. Hipen greh in — večna kazen... Ne, vse kar se začenja, se mora nekoč tudi končati.«

Ozrl se je proti nebu. Obšlo ga je občutje smrtne tesnobe, da se je zviška zgrudil na kolena in dvignil sklenjene roke:

»Kličem te, o veliki Bog, ti, ki si vesolje! Kličem te in te prosim milosti ter odpuščanja za vse grehe življenja in za zadnji greh, ki ga še nisem storil.

Odpusti mi, oprosti!«

Solze, ki mu prej niso mogle v oči, so se vlile tedaj v curku po njegovih licih. Obup je dosegel kulminacijo. Misli so se mu zameglile in pomešale. Segel je po puški, si nastavil cev na srce, a jo še v tistem trenutku zgrabil in treščil v globino pod jezom. V noč je odjeknil zamolkel strel...

Od Silanovine so se oglasili skozi šumenje vode razburjeni klici in kriki, med katerimi je razločil le svoje ime:

»Ervin!«

»Kliče me...« je pomislil. »Sedaj je prepozno...«

Stopil je čisto na rob skale nad jezom in se ozrl v globino. Ob tem pogledu ga je objela nova groza. Zazdelo se mu je, da vidi na drugi strani tik nad penečo se vodo a z mesečino obliti pečini čudno prikazen, sedečega starca s sivo brado in dolgimi razmršenimi lasmi. Prikazen je imela lesketajoče se oči in za hip se mu je zazdelo, da sliji od tam doli blazen krohot. Prav tisti trenotek je pa tudi znova zaslišal krike in klice, tedaj že mnogo bliže, skoraj čisto za seboj. Ozrl se je in videl temne sence, kako dreve po stezi proti jezu...

»Slabič, slabič še v zadnji minuti življenja!« se je oglasilo v njem.

»Ne, nič več,« je odgovoril, razprostrl roke in se pognal v penečo se globino. Pred njim se je v odlomku hipa zabliskala čudna vizija življenja in že zopet ugasnila. Priletel je na mokro skalo in odletel v tolmun. Voda je divje pluskniła. V šumu pluska se je pomešal nov blazni krohot. Nad jezom je nekdo obupno kriknil:

»Ervin!«

XXIV.

Ko se e Sida prebudila iz nezavesti in spoznala, da leži v svoji sobi na preprogi, se prvi trenotek ni ničesar spomnila. Začudeno se je ozrla okoli sebe in se dvignila. Pogled na napol odprta vrata ji je nenadoma priklical v spomin ves pogovor z Ervinom, njegove zadnje besede in beg. Možgane ji je z bliskovito naglico preletelo dvoje vprašanj:

»Kam je odšel? Kaj je storil.«

Prav tako nagel je bil tudi odgovor instinktivne zavesti:

»Ervin se je ubil...«

Tedaj je planila na hodnik in zakričala kakor brez uma. Njen krik je pretresel in vznemiril vso hišo. Na stopnicah sta ji prihiteli nasproti Matilda in Helena.

»Naglo, naglo!« je zakričala. »Ervin se je ubil.«

»Jezus!« sta kriknili ženski. »Kdaj? Kje.«

»Ne vem. Ga niste videli? Kam je bežal?«

Pogledali sta jo prestrašeno in začudeno obenem.

»Zbežal?«

»Ubil?«

»Za njim!« je kriknila Sida in zdirjala v njegovo delovno sobo. Tam ga ni bilo.

»Iščite!« je velela ženskam in moškim, ki so se stekli skupaj, nekateri še oblečeni, drugi že slečeni, kakor jih je njen krik vrgel iz postelj.

»Preiščite vse!«

Ljudje so se kakor brez uma, bolj instinktivno ko z zavestnim ciljem, razbežali po hiši, tovarni, gospodarskih poslopjih, dvorišču in okolici. Zadnji je prišel Josip Silan in ravno še videl, kako se je Sida pognala na dvorišče in izginila v noč. Poklical jo je, a ni ga slišala. Potem se je pognal ven in trčil na vratih v hlapca Andreja ter šoferja.

»Kaj se je zgodilo?« je vprašal razburjeno.

DNEVNE VESTI

— **Vse naše naročnike na deželi, ki so z naročnino za tri ali več mesecev v zaostanku, prosimo, da nam dolžne zneske takoj poravnajo, ker jim bomo sicer 1. novembra morali list žal ustaviti.**

— **Naš novi poslanik v Pragi.** V ponedeljek popoldne je prispel z beograjskim brzovlakom v Prago novi jugoslovenski poslanik dr. Vasilije Protić. V kolodvorskem salonu so ga pozdravili v zastopstvu šefa protokola v zunanjem ministrstvu legacijski svetnik Šejnoha, začasni upravnik jugoslovenskega poslaništva legacijski svetnik dr. Brožič z osobjem poslaništva, jugoslovenski vojaški ataše polkovnik Božanović, jugoslovenski generalni konzul Brodanović, za Češkoslovaško-jugoslovensko ligo dr. Zenkl, zastopniki Jadranske Straže in Jugoslovenskega kola, mnogo jugoslovenskih študentov itd.

— **Sestava oddelkov državnega sveta.** Z odlokom predsednika državnega sveta je izpremenjen sestav oddelkov državnega sveta tako, da je določen za predsednika I. oddelka predsednik državnega sveta dr. Štefan Sagadin, za predsednika III. oddelka član državnega sveta dr. Radoje Jovanović, za predsednika IV. oddelka član državnega sveta Ivan Škarja, za predsednika V. oddelka član državnega sveta Laza Jankulović in za predsednika VI. oddelka član državnega sveta dr. Maksimilijan Rošić.

KINO UNION
PRIDE film tirolskih gora:
LUIS TRENKER
Izgubljeni sin

— **Gradnja novih Pullmanovih vagonov v naši državi.** Tvornica vagonov v Brodu je podpisala včeraj z generalno direkcijo državnih železnic pogodbo glede zgraditve 10 Pullmanovih vagonov I. in II. razreda za brzovlake v mednarodnem prometu v vrednosti 15,000.000 Din. To bodo prvi v naši državi zgrajeni vagoni za mednarodni promet. Generalna direkcija državnih železnic je bila razpisala licitacijo za dobavo 27 takih vagonov v vrednosti 40,000.000. 17 vagonov bo izdelala tvornica Linke Hoffmann v Breslauu.

— **Gradnja proge Varaždin—Koprivnica.** Na gradnji prvega odseka proge Varaždin—Koprivnica je zaposlenih okrog 600 delavcev. Podjetniki so izlicitirali ta dela za dobre tri milijone, delavci, ki bodo morali izkopati okrog 320 m³ zemlje bodo pa dobili za svoje delo samo okrog 200.000 Din. Delavec, ki težko dela od jutra do večera, bo dobil 15—18 Din, od tega mu pa še odračunajo prispevek za bolniško zavarovanje in za obrabo orodja. Nekoliko več zaslužijo samo akorderji.

Zvočni kino Ideal
Danes dan smeha in radosti za staro in mlado
MIKY MIŠKA
in njeni tovariši v
Silly Simfoniji
Vstopnina 4.50, 6.50 in 10 Din.

— **V Beogradu se bo kruh še podražil.** V Beogradu so cene kruha v enem mesecu že dvakrat poskočile in sicer za celih 50%, sedaj pa pravijo, da bodo še tretjič poskočile in sicer zaradi podražitve moke. Krivdo za podražitev kruha vale na mlinarje.

— **Šesti slovaški Narodni dom v Jugoslaviji.** Mestni odbor Matice Slovaške v Pivnici je pokrenil akcijo za zgraditev slovaškega Narodnega doma. Poleg dosedanjih slovaških Narodnih domov v Stari Pazovi, Dobanovcih, Kovačiči, Pinguli in Tisači bi bil to šesti slovaški narodni dom v Jugoslaviji.

— **Dne 9. in 10. novembra bodo narodno obrambni dnevi po vsej dravski banovini v korist zamejnih bratov. Naj ne bo vaši, ki ne bi v teh dneh napravila svoje dolžnosti! Vsi na delo pod geslom: »Zamejnim bratom!«.**

— **Prvi molitvenik za pravoslavne Slovence.** Te dni je izšel v Beogradu z dovoljenjem patriarha Varnave in sv. arhijerejskega sinoda »Prvi molitvenik za slovenske pravoslavne kristjane«. Ker doslej oni Slovenci, ki so pravoslavne vere, niso imeli v svojem jeziku nobenega molitvenika, pomeni izdanje letega pozornosti vreden dogodek. Zlasti bo zanimalo vsakogar, da ga je spisal o. Gorazd Dekleva prvi Slovenec, ki je postal pravoslaven duhovnik. Molitvenik vsebuje na prvi strani avtorjevo posvetilo večnemu spominu Viteškega kralja Mučenika, nato pa je razdeljen na 8 delov, ki vsebujejo izbrane pesmi in molitve iz bogoslužnih pravoslavnih kanonskih knjig; zanimive so molitve, ki so natiskane v staroslovanskem jeziku. Molitvenik je lična knjižica s prav dobro izbrano in razdeljeno vsebino, žalibog pa motijo nekatere jezikovne in tiskovne napake — moral bi se tiskati po primerni korekturi pač v slovenski tiskarni, ne v Beogradu.

Zakaj je

razširna krema
„LA TOJA"
edinstvena na svetu?
3.) Ona edina na svetu ima v sebi med drugim učinkovite soli iz zdravilnih vrelcev otoka LA TOJA.

— **Za judenburško grobnico slovenskih vojakov so darovali:** Neimenovan št. Vid nad Ljubljano Din 50.— Ljubljana: Miklavič Anton 100.—, Ulčar Ivanka, 50.—, Klemečič Ivanka 500.— Lekarna Dr. Piccoli 50.—, Kmetska posojilnica ljubljanske okolice 100.—, dentist Palovec 20.—, Dr. Gustav Gregorin 10.—, Splošno jugosl. bančno društvo 50.—, Lekarna Babovec 50.—, Lustra 20.—, Komercijal Union 30.—, Schesko 50.—, Dr. Emil Gaj 20.—, Fenix 100.—, Litografija Čemažar 100.—, Ing. Josip Dedek 100.—, Anton Verbič 20.—, D. in R. Hribar (Šumi) 20.—, Zveza slovenskih zadrug 50.—, I. del. konz. društvo 100.—, I. Knez 100.—, Mohorič Ivan 100.—, Vokač Karl 100.—, A. Šarabon 200.—, Ebenspanger 100.—, Kolinska tvornica živeža 100.—, Prometna banka 50.—, Filip Bizjak 50.—, Urbas Miroslav 25.—, Lekarna Sušnik 50.—, Dom. Čebin 20.—, Hranilnica dravske banovine 1.000.—, Mestna hranilnica ljubljanska 100.—, I. C. Mayer 200.—, Miroslav Zupan 100.—, Drogerija Borčič 20.—, Bojan Drenik 20.—, Ciuha Josip 50.—, Celje: Celjska posojilnica 200.— A. Westen 500.—, Industrija platnenih izdelkov, Jarše 100.—, Dr. Aleš Stanovnik Jesenice 20.—. Kranj: Mestna hranilnica 100.—, Mavrilij Mayer 50.—, Župnijski urad v Kranjski gori 5.—, Ivo Rupret, Krško 150.—, Župni urad, Loški potok 40.—, Maribor: Mariborska tiskarna 100.—, Josip I. Loos 100.—, Mariborski teden 100.—, D. Roklič 100.— Unio 100.—, I. Hutter in drug 100.—, Anton Paš 200.—, Franc Pintar, 50.— Novo mesto: Tovarna perila Povh 25.—, Mestna hranilnica 50.—, J. Knific, Stražišče pri Kranju 100.—, Stranje pri Kamniku: Kočar Janez 20.—, Sitar Anton 20.—, Humer Janko 20.—, Koman Maks 10.—, Vetoras Janez 10.—, Cerar Angela 7.—, Erjavšek Jožef 6.—, Koželj Jožef 5.—, Gradišek Jože 5.—, Urh Franc 5.—, Štebir Karol 4.—, Arnež Franc 4.—, Bernot Franc 1.50, Rajčevič Franc, Vogle 15.—, Zaletelj Franc, Št. Vid nad Ljubljano 100.—, Pavel Knafljic, Šmartno pri Litiji 100.—, Peko, Tržič 100.—, Josip Bambič, Polica 25.—, Tone Verbič, Vrhnika-Sap 50.—, Mejač Anton, Vrhnika 100.—, Svetel Karol, Zagreb 80.—, Casar Josip, Žuženberg 25.—. Skupaj Din 6.977.50 (se bo nadaljevalo).

Zoprna barva zob
se da hitro in temeljito odpraviti, če denemo nekoliko Chlorodont zobne paste na suho ščetko in z njo snažimo zobe od vseh, tudi od gornje strani. Tedaj dobé zobje zopet naraven lesk slonove kosti, v ustih pa ostane prijeten občutek svežosti in čistosti. Tuba Din. 8.-. Jugoslovanski proizvod.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo oblačno, deževno in hladno vreme. Včeraj je deževalo skoraj po vseh krajih naše države. Najvišja temperatura je znašala v Sarajevu 19, v Beogradu 18, v Skoplju 16, v Rogaški Slatini in Zagrebu 10, v Ljubljani in Mariboru 8. Davi je kazal barometer v Ljubljani 750.7, temperatura je znašala 7.4.

— **Žrtve steklih psov.** Pasteurjev zavod v Zagrebu je lečil doslej 30.000 žrtev stekiih psov in mačk. V ambulatorij prihaja na lečenje približno 300 ogrizenih mesečno. V vsej državi je na leto nad 6.000 ugrizenih in proti steklini cepljenih ljudi, vendar jih pa vsako leto umre v strašnih mukah do 30. V banovinski bolnici v Novi Gradiški je strašnih mukah umrl včeraj kmet Savo Bjelalac, ki ga je bil ugriznil stekel pes. Nesrečnež je zapustil ženo in osem nepreskrbljenih otrok.

— **Ni vsako meso za golaž.** Varaždinska policija je prišla na sled gostilničarju Juliju Kuštarju, ki je dajal svojim gostom golaž, pripravljen iz mesa crknjene živine. Mož je bil policijsko kaznovan na 10.000 Din globe in mesec dni zapora.

— **Skesi okno je skočila.** Včeraj zjutraj je skočila v Zagrebu skozi okno IV. nadstropja 16letna služkinja Dragica Petrič. Prebila si je lobanjo in je kmalu izdihnila.

— **Tragedija uboge natakarice.** Včeraj zjutraj si je hotela končati v Zagrebu življenje Skolastika Kuroš, brezposelna natakarica iz Ljubljane. Na peronu glavnega kolodvora se je zastrupila in prepeljali so jo v bolnico, kjer ji bodo skušali rešiti življenje. Policija jo je v mestu aretirala, da bi jo poslala v Ljubljano, kjer mora odsedeti kazen. To jo je tako potrlo, da si je hotela končati življenje.

* **Opozarjamo** na inserat tvrdke Skaberne, katera ima letos največjo izbiro blaga za damske plašče in obleke.

Iz Ljubljane

—lj **Proslava češkoslovaškega narodnega praznika.** Ljubljanska filharmonija bo 28. t. m. ob 20. uri nastopila v unionski dvorani s svojim drugim simfoničnim koncertom pod taktirko dirigenta L. Matačiča. Vaje za koncert, ki ga bo izvajalo 75 godbenikov, so v polnem teku. Na sporedu so dela priznanih mojstrov Smetane, Suka, Borodina in dvoje novih del Šostakoviča in Osterca. Predprodaja se vrši pri blagajni kina Uniona od 11. — 12. in od 15. ure dalje, tel. 22-21. Opozarjamo cenjeno občinstvo, da je razdelitev vrst drugačna kot sicer, ker sta za koncert prvi dve vrsti odstranjeni.

KINO UNION
TELEFON ŠT. 22-21
Danes zadnjič! Ne zamudite!
SHIRLEY TEMPLE,
najčudovitejše dete sveta, velika igralka v otroški postavi, očarovalka sveta kot
Angel aerodroma
Film, ki gane in navduši stare in mlade.
Predstave ob 16., 19.15, 21.15 uri.
Predprodaja vstopnic od 11 — 12.30 in od 15. ure dalje.

—lj **Gradbena dela** na prostem je ustavilo deževno vreme, vendar delajo na Erjavčevi cesti pri Novakovi in Luckmanovih stavbah. Podjetje hoče spraviti vse tri hiše pred zimo pod streho, kar pa ne bo tako enostavno, ako bo prevladovalo slabo vreme. Ena hiša je že zgrajena do »II. nadstropja, drugi dve sta pa še »v zemlji«. Zaradi neprestanega dežja seveda niso mogli delati v polnem obsegu ter bi delo sicer napredovalo mnogo hitreje. Ako bo deževno vreme trajalo dolj časa, je tudi nevarnost, da ne bodo začeli graditi stavb, ki so jih nameravali spraviti pod streho pred zimo. Zato se sezonski delavci, ki so letos zaslužili posebno malo, ne vesele zime.

—lj **Redni občni zbor Dramatičnega krožka JELKA** se je vršil v soboto, dne 19. oktobra t. l. ob 20. uri v gostilni Kramar na Dolenjski cesti. Predsednik Josip Klepec je uvodoma pozdravil navzoče člane in goste nato se je spomnil obletnice smrti blagopokojnega kralja Aleksandra Ujedinitelja s kratkim govorom. Krožek je počastil spomin velikega kralja z dve minutnim molkom. Predsedniško poročilo je obsegalo tudi kroniko krožka, od početka pa do občnega zbora. Navajalo je neizmerne težave, s katerimi se je moral odbor boriti, da je spravil vso stvar tako daleč, da sedaj ni resne skrbi glede obstoja krožka. Tajniško poročilo je bilo kratko. Članov je sedaj 24, prijavljenih je bilo pa dosedaj 65, od katerih sta bila dva izključena, 11 jih je odstopilo, 8 je bilo odklonjenih, ostali pa imajo še poizkusno dobo. Blagajna izkazuje 11.226 Din prometa in 4 Din pribitka. Premoženje je pa še 1020 Din v vstopnicah, 312 Din v izkaznicah in 120 Din je vreden inventar. Odboru se je posrečilo plačati vse račune, tako, da bo novi odbor imel lahko stališče glede nadaljnega poslovanja. Nadzorstvo je podalo točno poročilo in je predlagalo za predsednika, blagajnika in režiserja razrešnico s pohvalo, za ostali odbor pa samo razrešnico, kar je občni zbor soglasno sprejel. Pri volitvah je bil soglasno izvoljen sledeči odbor: predsednik Klepec Josip, geometer; podpredsednik Peterka Franc; tajnik Frelih Evgen; njegov namestnik Podgoršek Vinko; blagajnik Sečnik Jože; namestnica Gabrovšek Vera; arhivar Potrato Sandi; odborniki Samec Franc, Kramar Viktor in Velkavrh Jernej; nadzorni odbor Potnik Peter, Zapušek Marko in Šmalc Ivan. Med slučajnostmi je bilo stavljenih več samostojnih predlogov in ob 22 uri je predsednik zaključil občni zbor, ki je potekel mirno, kot se spodobi za resne in idealne prosvetne delavce.

lj— **Prirodoslovno društvo** priredi kot svojo tretjo prireditev ogled **Instituta za tehnično mehaniko in za preiskavo materiala** v poslopju Tehniške fakultete (pritličje). Namen tega ogleda je spoznavanje aparatov in preiskovalnih metod, o čemer bo govoril šef instituta, g. univ. prof. dr. ing. A. Král. Institut, ki s svojim strokovnim delom bdi nad varnostjo javnih naprav, kakor so mostovi, tračnice, pa tudi nad uporabnostjo stavbnega materiala, je gotovo vreden čim večje pozornosti. Zato vabimo člane in prijatelje društva k čim številnejši udeležbi. Vodstvo se vrši v soboto, 26. t. m., zvečer ob 18. uri. Vstopnine ni.

—lj **Tečaj za dekorativno pisavo** se prič ne jutri 26. oktobra t. l. ob 20. uri v Trgovskem domu. Ob tej priliki niso vabljeni samo člani Društva izložbenih aranžerjev, pač pa vsi, ki se zanimajo za to svojevrstno panogo reklamne in aranžerske umetnosti. Program bo nudil vso možnost izobrazbe o najmodernejših pisavah. V svrho kritja efektivnih stroškov je določen za nečlane majhen prispevek. Pridite torej vsi, da skupno dokažemo smisel in pravilno razumevanje za vzgojo važne estetske panoge!

KINO UNION
PRIDE film tirolskih gora:
LUIS TRENKER
Izgubljeni sin

—lj **Danes žrebanje za klobuk a la Greta Garbo.** — **Danes ob 16. premiera »Ne boj se ljubezni«.** Vse one dame, ki se mislijo udeležiti natečaja za klobuk »a la Greta Garbo« naj še danes najkasneje dopoldne pošljejo svoje odgovore. Žrebanje bo nepreklicno danes pri premieri vesele operete **»Ne boj se ljubezni«** pri predstavi ob 21.15. **Elitni kino Matica.**

—lj **Danes ob 16. premiera »Ne boj se ljubezni«.** Ne zamudite redke in prijetne prilike, da se od srca nasmejete. »Rémous«, slavni francoski film, se bo predvajal te dni v Ljubljani. Film sliči »Ekstazi«, in je umetnina, ki si jo mora ogledati vsak moški in vsaka dama.

ELITNI KINO MATICA
Tel. 21—24
Danes premiera ADOLF WOHLBRÜCK — LIANE HAID
R. A. Robert — Theo Lingen V VESELI OPERETI
NE BOJ SE LJUBEZNI
::: Predstave ob 4., 7.15 in 9.15 uri. :::
BOGATO DOPOLNILO. Predprodaja od 11. do pol 13. ure.
Danes ob 9¼ žrebanje klobuka »a la Greta Garbo«

—lj **Kadar neuslišana** ljubezen zbesni nastane v duši vrtinec, ki ugonobi in pomendra vse, kar je bilo komu sveto. Vrtinec je strast, je negacija in ono, kar je najjačje, je — ekstaza.

—lj **Zveza gospodinj** opozarja na brezplačno pokušnjo Kneippove sladne kave, ki jo priredi v njenih prostorih tvrdka Hinka Francka slnovi, d. d., v petek dne 25. t. m. ob štirih popoldne. Gospodinje, pridite polnoštevilno. Vstop prost.

PRIDE
VRTINEC,
ki nam pokaže vrhunec ... ekstaze.

Iz Maribora

— **Redukcija pri mestnih podjetjih?** Kakor posnemamo iz nekega mariborskega lista, so bili pri mestnih podjetjih odpuščeni trije nameščenci. Pričakujejo pa se nove nastavitve. Najprej na magistratu, sedaj pa še pri MP...

— **V goreči postelji.** Te dni se je pripetila v Jankovi pri Apačah strašna nesreča, ki bi bila skoraj zahtevala dvoje človeških življenj. Pri posestniku Ivanu Grünu sta za hlapca 48 letni Štefan Kegl in 15 letni Franc Klemenčič. Oba sta se odpravila spat v sobico pod gospodarskim poslopjem in Kegl je zaspal z gorečo cigareto v ustih. Ogorek je hlapcu padel v postelj, kjer je bila slama. Oba hlapca sta že trdno spala, ko je plamen objel postelj in šele dušeč dim ju je prebudil. Vsa soba je bila že v plamenih in klici na pomoč so privabili ljudi, ki so Kegla in Klemenčiča rešili gotove smrti.

— **Iz sodne dvorane.** Pred senatno trojico mariborskega okrožnega sodišča sta stala včeraj dva junaka noža, ki sta za svoje junaštvo prejela zasluženo plačilo. Prvi je bil obsojen 26 letni posestniški sin Valentin Lubec, ki je letos 3. junija ob priliki ženitovanja v Ščavnici z nožem zabodel svojega ljubezenskega tekmeca Friderika Žižka, ki je nevarno ranjen obležal na tleh. Lubec je bil obsojen na 1 leto robije. — Takoj nato je stopil pred sodnike 22 letni hlapec Ludvik Čarnij, ki je v vinotoču v Gornji Radgoni z nožem obdelal posestniškega sina Petra Brajndla. Za svoje junaštvo je obtoženec prejel 8 mesecev zapora. Razpravi je vodil v. s. s. g. Lenart.

— **Visok obisk.** V nedeljo in ponedeljek se je mudil v Mariboru komandant 4. armije armijski general Panta Jurišić ki je ob tej priliki inspiciral tukajšnjo garnizijo. Visoki častnik pa je obiskal tudi zastopnike državnih oblasti.

— **Zažgal poslopje, nato pa se hotel obesiti.** V noči na sredo je pričel goreti v Jezdarski ulici 5 hlev Ivanke Kovačeve, ki ga je imel v najemu izvošček Konrad Pukl. Ognjeni zublji so objeli notranje ostrešje in požar je grozil sosednjim hišam. Mariborski gasilci so po dveurnem gašenju katastrofo preprečili. Zanimivo je, da je policija aretirala najemnika hleva Pukla, ki ga je osumila požiga. Ugotovili so tudi, da se je po dejanju hotel obesiti, pa ni našel vrvi.

MALI OGLASI

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

SOBE

Najmanjši znesek 8 Din
Beseda 50 par. davek 3.- Din

PRAZNO SOBO s posebnim vhodom iščem v sredini mesta za 1. november. Ponudbe na upravo Naroda pod »Čistost« 3018.

RAZNO

Beseda 50 par. davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Din

KAVARNA STRITAR vsak večer koncert salonski orkester ojevačice 76/L

HUBERTUS moški in damski nepremočljiv, 250 Din, otroški s kapuco 145 Din, trenčkot impregniran samo 420 Din, pumparice od Din 48.— naprej dobite pri Presker ju, Sv. Petra c. št. 14 74

DAMSKI KLOBUKI, zadnje novosti, najnižje cene. Preoblikovanje Din 25. Salon La femme »Chic«, Šelenburgova 6/I. nadstropje. 3017.

TRGOVSKA LOKALA V KRANJU se oddata v najem; eden na glavnem trgu, najprometnejša Prešernova cesta, priporočljiv za vsako trgovino, drugi v predmestju Kranja, cesta na Golnik, za trgovino v deželnimi pridelki, mlinskimi izdelki, špecerijo ali drugo obrt, oba radi odselitve po nizki ceni. Pojasnila daje lastnik Franc Majdič, industrijski mlin Vir — Domžale. 3015.

Ce hočete dobro in poceni nalivno pero, pojdite k
Baraga Ludv.
Ljubljana - nebotičnik

MALI OGLASI
↓
»SLOV NARODU«
IMAJO
SIGUREN USPEH!

Prihajamo zopet in prinašamo zadnje modne novosti. Oglejte si izložbe.

VELEMANUFAKTURA
A. & E. Skaberne
LJUBLJANA

Raznašalca

(kolesarja) za raznašanje lista za STOŽICE in JEŽICO sprejme takoj uprava „Slovenskega Naroda" V poštev pridejo le oni, ki stanujejo v Stožicah ali na Ježici.

KAJ BI MORALA VEDETI VSAKA MLADENKA
Nasvet neke matere

»Nikar ne obupavaj«, sem dejala, »kaj takega se primerjava mnogim dekličam. Stvar pa same često poslabšajo, ko pričenjajo, kar ni dobro«. Vedela je, da sem uganila vzrok njenega obupavanja. Občutila je, kakor da bi bila zavržena, ker je imela temno in ovenelo kožo z razširjenimi znojnicami in zajedalci.
Za vedno se rešite vseh napak svoje polti tako, da bo Vaša koža postala bela, čista in lepa, samo po naslednjem lahkotnem in cenenem načinu. Uporabljajte vsako jutro pred pudranjem kremo Tokalon, bele barve (ni mastna). Njene dragocene sestavine, ki čistijo, osvežujejo ter napenjajo kožo, učinkujejo naravnost magično tudi na najgrše polt. Že v 3 dneh boste navdušeni nad svojo dražestjo.
Ta enostavni recept je prinesel mnogim mladenkam olajšanje in srečo — kar ve večina mater. Poizkusite kremo Tokalon, bele barve, še danes.

Inserirajte v „Slov. Narodu"

Avtobus zavozil v vlak

Težka prometna nesreča na Ježici — človeških žrtev k sreči ni bilo

Ljubljana, 24. oktobra.

Železniški prelaz na Ježici je bil snoči pozorišče nevarne prometne nesreče, ki sicer po srečnem naključju ni zahtevala človeških žrtev, pač pa je materijalna škoda velika. Magistrov potniški avtobus se je zaletel v kamničana.

Snoči ob 18.15 je kakor običajno vsak dan odpeljal izpred postajališča v Dalmatinovi ulici potniški avtobus, ki vzdržuje zvezo na progi Ljubljana-Črnuče. Kakih 10 minut pozneje je privozil avtobus, s katerim se je peljalo 8 potnikov, na Ježico in z nič hudega sluteč je šofer krenil preko železniškega prelaza pri Alešu Toda že je bila nesreča tu. Prav takrat je prihajal tudi kamničan, v katerega se je avtobus od strani precej močno zaletel. Težka masivna lokomotiva je vzdržala sunek, pač pa je odletel avtobus in zdrknil po pobočju ter se k sreči ustavil ob brzojavnem drogu. V nasprotnem primeru bi bila katastrofa neizogibna. Potnikom in šoferju se ni zgodilo nič, pač pa so prestali mnogo strahu.

Parokamnolu je bila lokomotiva tako poškodovana, da ni bila sposobna za nadaljno vožnjo in so morali brzojaviti v Trzin po rezervo. V Trzinu so odklopili stroj tovornega vlaka, ki je potegnil kamničana naprej. V Kamnik je prišel vlak s 100-minutno zamudo.

Tudi avtobus je bil znatno poškodovan. Hladilnik je deloma razbit, blatniki skrivljeni. Škoda znaša okrog 20.000 Din. Avtobus so pozneje Magistrovi ljudje potegnili iz neprijetnega položaja in ga spravili na varno.

Šofer avtobusa pripoveduje, da je pazil, ko je vozil proti železniškemu prelazu, ni pa videl prihajajočega vlaka. Šele v zadnjem hipu je opazil luči lokomotive in je volan okrenil na desno ter na ta način zmanjšal silo karambola

Tako šofer. Železniška komisija, ki je takoj odšla na kraj nesreče, je pa ugotovila nasprotno. Šofer je moral po mnenju komisije opaziti vlak že najmanj 100 metrov pred prelazom, poleg tega mu je tudi železniški čuvaj že dolgo poprej dajal svarilna znamenja. To je baje potrdil tudi neki potnik, ki je sedel za šoferjem.

Iz življenja abesinskega cesarja

Haile Sellasie je visoko naobražen in se udejstvuje tudi kot pisatelj

Ni čuda, da se zdaj ves svet zanima ne samo za Abesinijo, temveč tudi za njenega cesarja in za vse okrog njega, čeprav to ni v nobeni zvezi z vladnimi ali vojnimi dogodki Ko je abesinski cesar Haile Sellasie nedavno govoril pred mikrofonom, je kulturni svet strmel nad njegovo gladko francoščino. Njegova zelo lepa izgovorjava in obširno znanje francoskega jezika samo je pokazalo, da se je Haile Sellasie naučil francoščine šele v zadnjem času. V resnici je imel francoske učitelje že v svoji mladosti in tudi svojim otrokom je preskrbel dobre učitelje francoščine

Ko je francoski maršal Franchet d' Esperey l. 1929 posetil abesinskega cesarja, mu je cesar kot najdragocenejši spomin na svoja otroška leta pokazal prvo francosko slovnico. Malokdo pa ve, da je abesinski cesar Haile Sellasie tudi pisatelj. Nekaj njegovih knjig in spisov so baš te dni razstavili v londonskem založništvu orijentalske literature

Prva tiskarna v Addis Abebi je bila ustanovljena šele pred desetimi leti. To pa ni bila tiskarna po našem vzorcu, temveč samo en tiskarski stroj v vsej Abesiniji. Vzbudil je seveda veliko pozornost. Drugače pa je bilo založništvo v Abesiniji v rokah misijonarjev Cesarsko založništvo v Abesiniji je izdalo že precej cerkvenih in posvetnih del. Tisk je dober in tudi zunanja oprema knjig odgovarja modernim zahtevam Med doslej izdanimi spisi je tudi »Življenje sv. Krizostoma, carigrajskega patrijarha«. Uvod k temu delu je napisal cesar sam Med spisi je tudi daljše poročilo o cesarjevem potovanju po Evropi iz leta 1924. Takrat je bil Haile Sellasie še princ in odpotoval je v London po zlato abesinsko krono. Tudi to poročilo je napisal cesar sam Abesinsko zlato krono je bil namreč odpeljal v London lord Napier po svojem zmagovitem pohodu v Abesinijo, kjer se je zaključila angleško-abesinska vojna s padcem Magdale. Izmed drugih del amharske literature bi omenili še opis potovanja abesinskega princa v Palestino. Da sta izšla v Addis Abebi tudi »Knjiga knjig« in »Psalmi«, je samo ob sebi umevno

Poleg literarnega udejstvovanja se peča abesinski cesar v privatnem življenju tudi z levi, ki jim posveča veliko pozornost. Tudi ko je bil dolge mesece od ranega jutra do pozne noči zaposlen z vladarskimi posli, ni bilo nobenega dne, da bi se vsaj nekaj minut ne igral s svojo ljubljeno levinjo Ambo. Če cesarja niso mogli najti v njegovi palači, so ga gotovo našli pri levji kletki. Kaj se je zdaj zgodilo s cesarjevo levinjo, ali so jo spravili na varno ali je pa izpostavljena nevarnosti, da jo sovražne bombe ubijejo, ni znano, ker so vesti o cesarjevih osebnih zadevah umolknile pred poročilj z bojišč.

Duhove sta klicala

Na meji med Mehiko in Kalifornijo so še zelo redko naseljeni kraji in te sta si izbrala dva podjetna pustolovca za svoje sleparije. Ustanovila sta »Dom mrtvaških lobanj« ali »Centralo duhovnega vstajenja«, kjer sta uganjala svoje spiritistične sleparije. Prvi, Roberto Miranda, je trdil o sebi, da je v zvezi z duhovi in da lahko prikliče nazaj v življenje mrtve, drugi, Daniel Estrada, je pa za debelimi zavesami igral na harmoniju pogrebne melodije, da bi bil učinek tem večji. Stene sta imela pobarvane črno, v velikih svečnikih so gorele črne sveče, po policah je stala dolga vrsta človeških lobanj in očesne votline v njih so se svetile zdaj zeleno, zdaj rdeče, čeljusti so pa strahotno šklepetale. Zamolkli udarci in rožljanje verig je naznanjalo prisotnost duhov. Za to je skrbel Daniel Estrada.

Kdo ve, kako dolgo bi bila pustolovca še uganjala svoje vragolije, da ni policija našla blizu kalifornijske meje blodečega dekleta. Izkazalo se je, da gre za Luiso Oliverovo, ki ji je nedavno umrl oče. Ljubila ga je tako, da jo je njegova smrt strla. Prijateljica ji je svetovala, naj se obrne na Roberta Miranda, in ta ji je obljubil, da bo priklical duha njenega očeta. Prišla je v »Dom lobanj«, kjer ju je pa mistična procedura tako pretresla, da je malone zblaznela. Policija se je brž napotila v »Dom lobanj«, toda pustolovca sta bila že odnesla pete. Pač je pa našla policija drugo dekle, ki je sedelo tam s svečami v rokah na divanu, kjer je ležal človeški okostnjak. Imam tu sestanek z duhom svojega zaročenca Alvareza, je dejalo dekle mirno, vprašati ga moram za svet, ker me je zasnubil drugi. Ker me je pa Alvarez zelo ljubil, mi bo njegov duh gotovo prav svetoval.

Ras Gugsa

Zdaj je že z obeh strani uradno potrjeno, da je abesinski ras Guksa izdal svojo domovino ter se pridružil s svojimi četami Italijanom. On sam pa ne vidi v tem veleizdaje, temveč pravi, da služi samo svoji domovini. Dejal je, da je bila njegova dolžnost storiti nekaj, da bi njegova domovina odprla vrata civilizaciji, ki jo že tako dolgo zaman čaka. Zdaj ji obetajo civilizacijo Italijani.

Ras Guksa res hrepeni po novostih civilizacije. Ko so ga pripeljali v Asmaro v Eritreji, je bil to zanj največji praznik. Najbolj se je veselil nakupovanja po raznih trgovinah, kjer prodajajo evropsko blago. V nekem brivskem salonu si je dal razkazati najrazličnejša mila, dišave in kozmetične preparate in kupil je več kozmetičnih pripomočkov. Ras Guksa je star šele 24 let, je visoke postave in zelo lepega obraza. Kot tak je ljubljenec žensk, ki se zelo rade ozirajo po njem. Poleg civilizacije je to njegova druga slabost. Zato je pri nakupu dišav in drugih kozmetičnih pripomočkov mislil v prvi vrsti na svoje domače lepotice, ki si mažejo goste črne lase samo z lojem, o francoskih parfumih pa nimajo niti pojma

Ras Guksa ima zelo rad zlate in druge okrase. Zdaj hodi v italijanski generalski uniformi, ki so mu jo Italijani dali takoj po izdajstvu. To je zanj nekakšno zavarovanje. Takoj si je tudi kupil v Asmari krasno zlato uro, ki jo nosi v žepu, poleg tega pa še zlato zapestno uro.

Smrt polarnega raziskovalca

V nedeljo je umrl v Washingtonu znani ameriški polarni raziskovalec major A. W. Greely, star 91 let. Njegova smrt spominja na eno najstrašnejših polarnih tragedij. Greely je vodil leta 1881 ekspedicijo v severne polarne kraje, kjer naj bi ustanovil opozovalno stanico. 25 mož broječa ekspedicija pa je bila odrezana od sveta pa premikajočih se ledenih [illegible] tako izgubila vsak stik s civiliziranim svetom. Deset mož je umrlo lakote nekaj jih je pa dal Greely ustreliti zaradi kršenja discipline.

Greelyju so poslali na pomoč dve ekspediciji, pa se ni nobeni posrečilo najti ga. Šele čez tri leta ga je našla in rešila tretja ekspedicija. Od Greelyjeve skupine je ostalo živih samo sedem mož, ki pa sploh niso mogli hoditi.

Poklon

Dama: Vaš pes se je zakadil vame, kakor da bi me hotel požreti.

— Glej no, kako dober okus ima ta mrcina.

V vsem je zmernost kreposti, samo v ljubezni ne.

Zrcalo je večkrat najiskrenejši sovražnik žene.

„Mamzelle Nitouche" na krožnem odru

Režiser Kreft in dirigent Raha sta v Kloppičevem prevodu postavila »Nituškoc na krožni oder.

Ljubljana, 24. oktobra.

Jutri zvečer bo premiera muzikalne komedije »Mam'zelle Nitouche«. Delo je režija dramaturško predelala in približala našemu času, čeprav se je v celem držala osnove originala. Komedija je razdeljena v 18 slik z dvema medigrama. Inscenacija (inž. Franz) je montirana na pripravljeni in spopolnjeni krožni plošči, ki bo to pot prvič v slovenskem gledališču služila svojim namenom. Plošča je razdeljena v tri segmente, vsak segment je prizorišče zase. Ko prvi segment odigra, se plošča zavrti do drugega in tako naprej. Tako se ves večer s filmskim tempom menjavajo prizorišča brez odmorov. Inscenacija je lahno stilizirana in služi zgolj za pomoč in v ilustracijo dejanja. Tam, kjer se tri plastične stene kot ločitvene gledališke stene stekajo v krogovem središču je tristranična prizma, ki ilustrira vsako prizorišče. Nastopita tudi dva velika lesena konja s kočijo. Ker se sama ne moreta premikati, ko ju zajahata Nituška in Floridor, se za vse štiri skupaj začne pod njihovimi nogami premikati krožna plošča. Tako služi to pot krožna plošča tudi kot gledališki tehnični pripomoček za ponazoritev gibanja. (Podrobnejšo razlago režije prinese posebna številka Gled. listat)

Kot Deniza nastopi gdčna Igličeva, ki je svoje sposobnosti pokazala ža v »Boccaccinc. Organista Celstena in komponista operet Floridora igra g. Peček. Kot divji major nastopi g. Zupan, zaljubljeni poročnik je gospod Franel, ki je v tej vlogi igralsko izredno napredoval. Samostansko predstojnico igra ga. Polonca Juvanova, koleričnega gledališkega ravnatelja g. Bratina, v vlogi vojaka Loriota se bosta izmenjavala g. Plut in g. Rus. Gledališko igralko razburljive sorte igra ga Španova. Pri eni izmed naslednjih repriz bo nastopila tudi gospodična Smerkoljeva v vlogi Denize.

Z Jesenic

— **Sportne vesti:** V nedeljo se je vršila na igrišču SK »Kovinar« prvenstvena tekma med SK Kovinar in Alp.SK Gorenjec, katera je končala z zmago Kovinarja v razmerju 2:0. O poteku tekme ni nič posebnega poročati, bila je pač tipično prvenstvena, vendar v mejah fairnesse. Gorenjec se je obupno branil, kar mu je več ali manj tudi uspelo. Kovinar je bil absolutno nadmočen v polju in je v drugem polčasu igral v kazenskem prostoru Gorenjca.

— **Prvenstvena tekma »Bratstvo« SK Sora v Škofji Loki.** Na igrišču »Sore« v Škofji Loki se je vršila v nedeljo 20. t. m. prvenstvena nogometna tekma med SK Soro Škofja Loka in SK Bratstvom z Jesenic. Rezultat igre je bil (3:0). Končni rezultat pa 7:0 za Bratstvo. Jeseničani se sprva niso mogli znajti na tem ozkem in kratkem igrišču, kasneje pa so predvedli uspešno igro. Edino pred golom bi morali forsirati igro po zemlji, kar bi dalo še boljše rezultate njim v prid. V napadu sta bila zelo dobra Smole Vinko in Grossmaier. Enajstmetrovko proti Bratstvu je dobro branil vratar Brun. Prihodnjo nedeljo je prost termin, za tem pa igra Bratstvo na svojem prostoru proti Kovinarju, na kar gredo Jeseničani v Kranj, kjer se bo odigral Gorenjski derby SK Korotan : SK Bratstvo.

— **Lepo obiskano predavanje.** V nedeljo dopoldne se je vršilo v telovadnici Narodne šole na Jesenicah predavanje, ki ga je priredila agilna jeseniška podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva. Predsednik podružnice dr. Ernest Rekar je uvodoma pozdravil navzoče, predvsem pa predavatelja g. Škulja iz Ljubljane ter omenjal važne naloge podružnice v tem izrazito industrijskem kraju. Predavatelj g. Škulj je predaval o prezimovanju sadja in zelenjave ter svoja izvajanja podprl s praktičnimi izkušnjami, ki si jih je v dolgih letih pridobil v sadjarstvu in vrtnarstvu. Po predavanju so se nekateri člani obrnili na predavatelja z raznimi vprašanji, katere jim je rade volje pojasnil in jim dal dobre nasvete. Ob koncu se je predsednik g. dr. Rekar lepo zahvalil g. Škulju za poučno predavanje ter apeliral na članstvo, naj pridobiva podružnici nove člane, ki bodo imeli od podružnice velike koristi, saj bodo prejemali za 25 Din letne članarine dobro urejevan mesečnik »Sadjar in vrtnar« ter umetna gnojila po znižanih cenah. Predavanju je prisostvovalo nad 100 poslušalcev.

Iz Višnje gore

— **Župan in podžupan v bolnici.** Po čudnem naključju je Višnja gora že kak teden brez župana in podžupana. Oba leži ta nevarno bolna v ljubljanski bolnici. G. župan Jožef Erjavec je že delj časa bolehen. Loteva se ga poapnenje žil in oslabelost srca. Letos je bil že trikrat v bolnici, pa ga ne morejo popolnoma ozdraviti. Nekaj časa je dober, potem se pa bolezen povrne. Tako je moral sedaj zopet v bolnico, vendar pa vse kaže, da bo mogel kmalu zopet opravljati svoje posle, ker je trdne narave in vedrega duha. — G. podžupan je popravljal obroč na škafu. Prišel je sosed s košem na rami in motiko v roki ter ga poprosil, naj mu odseka del motike, ki je bil počen. G. podžupan je nastavil motiko na nakovalo in udaril s kladivom. Polovica je odletela proč, ostala polovica se je pa zapičila podžupanu v dlan leve roke. Ker rana ni bila velika, ji ni pripisaval posebne važnosti. Toda rana se ni hotela zaceliti. Zato je šel k zdravniku dr. Drobniču, ki ga je takoj poslal v bolnico. Tu so ga operirali in poslali domov, ker so mislili, da ni nevarno. A roka ga je pričela vedno bolj boleti, otekla mu je do pazduhe in ponovno se je vrnil v bolnico. Do sedaj je bil že štirikrat operiran. Razrezali so mu skoro vso dlan in odprli še kakih pet cm nad zapestjem, kjer so zavezali žilo. Njegovo stanje je bilo že zelo kritično, ker je nastalo zastrupljenje krvi, zdaj je pa po transfuziji krvi in operacijah že izven nevarnosti. Obema želimo, da bi kmalu okrevala.

— **Čudna nesreča.** Posestnik in gostilničar Jožef Novljan s Peščenika pri Višnji gori je spustil konja na pašo. Konj pa je bil na eno oko slep. Zašel je nad globok kamnolom in, ker ni dobro videl, je padel v prepad in se ubil. Novljan trpi precejšnjo škodo.

— **Umrl je v splošni bolnici** v Ljubljani posestnik Tilen Brezovec iz Peči pri Višnji gori. Pokojni je bil dober gospodar in splošno priljubljen, že delj časa je bolehal na vodenici, včeraj pa ga je rešila smrt v 85. letu starosti. Naj mu bo lahka zemlja! Preostalim naše sožalje!

— **Vola je izgubil.** Skoro smešno se sliši, a je resnično. Ko je gnal posestnik Franc Gorše iz Sp. Brezovega pri Višnji gori voli v semenj, se mu je eden odtrgal in ušel. Ni še hotel v smrt, šele čez dva dni ga je z veliko težavo našel.

— **Opozorilo.** Opozarjamo vse naše cenj. inserente in druge poslovne kroge, da g. Josip Jazbec iz Ljubljane, sedaj stanujoč v Logatcu, ni več naš akviziter in nima več pravice nabirati za naš list oglasov ali kakšnikoli naročil. Legitimacijo, ki smo mu jo v ta namen svoječasno izdali, razveljavljamo. Uprava »Slovenskega Naroda«.

SPORT

— **»Javornik« — Rakek : SK Litija 12 : 4 (6 : 3).** Revanžna tekma na Rakeku, ki je domačinom sijajno uspela. Takega veselja rakovška publika že leta ne pomni, ker »Javornik« s zmagami bolj skopari. Tekma je obujala spomine deset let nazaj, ko so Rakovčani strli marsikateri trši oreh. — Gostje so se predstavili kot simpatična enajstorica s nekaj zelo dobrimi posamezniki, toda skupnosti jim je manjkalo. Tekma se je odigrala fair, motil pa je dež, ki je neprestano lil in teren povsem pokvaril. Publike je bilo za slabo vreme mnogo in je prišla v polni meri na svoj račun.

Lion Feuchtwanger 63

Žid Süss

Roman

Ko je dekle spoznalo, kako neobhodno potrebno mu je, ko je spoznalo svojo moč nad njim, je postalo bojevito in se mu je začelo rogati. Najbolj jo je pa mikalo igrati z njim naravno igro, kadar je bil pijan. Vedno pogosteje jo je pretepel, da je nezavestna obležala. Večkrat je pobegnila od njega, pa se je vedno vrnila Dieterle je bil namreč edini človek, nad katerim je imela nekaj oblasti in ki je bil odvisen od nje.

Tako se je potikala ta čudna dvojica po cestah, kradla je, prodajala in živela v veliki bedi Gaspar Dieterle je znal strašno preklinjati nihče mu v tem ni bil kos. To je dekletu silno ugajalo, v tem je videla izredno moč in možatost. Najbolj ji je bil všeč, kadar je rohnel na žide Pravi vodopadi strupa in blata so se valili ob takih prilikah izpod njegovih rjastih brk, bledo obličje se mu je zalilo s krvjo okrog vodeno modrih oči in dekle ga je navdušeno poslušalo. Često, kadar je bil dobre volje in jo je hotel razveseliti, je posnemal tudi žide, hodil je krivo, govoril v židovskem žargonu in si zatikal konce bek za ušesa, kakor paese, da je dekle kar poskakovalo od veselja. Pravi praznik je pa bil, kadar je na trgu ali na sejmu naletel na žide. Na vojvodskem ozemlju je sicer policija pod Süssovim vplivom navadno jemala žide v zaščito, čeprav ji to ni bilo nič kaj po volji. V svobodnih mestih je pa mogel te reveže mučiti po mili volji in počenjati z njimi vse, kar mu je prišlo na misel.

Oba sta polagala veliko upanje na velikonočni sejem v Esslingenu. Tam se je pa pojavil žid Jecheskel Seligmann bivši varovanec Grävenitzove, ki so ga zdaj molče trpeli v Freudenhalu, v bivšem grofičinem mestu. Imel je trgovino z izdelki družbe Süss in Foa. In ker je imel mnogo večjo izbero, mu Dieterle s svojo primitivno kramarijo ni mogel konkurirati. Jecheskel Seligmann je našel tisoč povodov, da se mu je rogal, klop v trgovini mu je namazal s slanino, ki se je prijela židovega kaftana, hujskal je proti njemu otroke, ga silil, da je skakal in ponavljal »hep — hep« in krohotajoče gledalce je imel na vseh straneh. Žid je vse to trpel z izrazom utrujenoti v grdem koščenem obrazu, ko se je pa slednjič mogel oddahniti med svojo robo, je imel na ustih bolesten, trpek nasmeh. Ljudje so se sicer veselili tega zbadanja in od srca so se smejali ubogemu židu, vendar so pa kupovali pri njem, ker je bilo njegovo blago navzlic posebnemu davku cenejše in raznovrstnejše od ubogih Dieterlovih cunj. Kramarja je obšla topa, nesmiselna jeza. Jecheskela Seligmanna je začel sovražiti. Sklenil je premlatiti ga ponoči tako, da bo obležal napol mrtev, pa ni imel toliko denarja, da bi plačal prenočnino v krčmi, ker so se navadno ustavljali kramarji in židje in kjer je stanoval tudi Seligmann Zato je moral zapustiti mesto, še predno so zaprli vrata.

Z dekletom sta prenočila v gozdu. Oba sta bila zelo slabe volje. Poleg tega je začelo še pršiti, zeblo ju je in lačna sta bila. Dieterle je obljubil dekletu, da ji bo kupil na sejmu v Esslingenu ogrlico iz korald in dekle je položilo v ta namen na stran svoj skromni izkupiček. Dieterle ji je pa iztrgal denar in si kupil zanj žganja. Zdaj je zahtevala, da bi ji dal vsaj piti. Rogal se ji je, jo zmerjal, da je ona, ušivo dekle, kriva, da nista ničesar zaslužila. Odgovorila mu je tudi s psovkami, češ, da ga bo ovadila, da jo je posilil, okradel in oropal, potem pa ne bo ušel vislicam. Pretepel jo je. Dekle je kričalo in ga zmerjalo naprej. Pes je začel lajati. Pretepal jo je še bolj in dekle ga je ugriznilo v roko. Ko ga ni hotela izpustiti in ko mu je kljub vsem udarcem še bolj zasadila zobe v roko, jo je končno udaril s steklenico na vso moč po čelu. Zgrudila se je in obležala nepremično. To se je bilo že večkrat zgodilo, zato jo je pustil na tleh, sam je pa zadovoljno sopihal. Polizal je zadnje kaplje žganja iz razbite steklenice, se zavil v kos suknja in trdno zaspal.

Dež ga je pa kmalu premočil in prebudil. Zagodrnjal je, naj mu da drugo odejo in se stisne k njemu, da se bo segrel. Ko ni odgovorila, jo je brcnil in zaklel. Ker se še vedno ni ganila, je ves premražen vstal in se je dotaknil z nogo. Hropeč in sopeč je po dolgem prizadevanju končno prižgal slepo, razbito svetilko. Posvetil je nepremično ležečemu dekletu v obraz. Zagledal je njeno povešeno, okrvavljeno čeljust in velike, izbuljene oči.

Stal je dolgo na dežju v gozdu, otopel s truplom in tiho cvilečim psom. Močan veter je ugasnil luč skoraj takoj, bilo je temno in mrzlo. Z drevesa, ki se je nanj naslonil, mu je kapljala voda za vrat, tekla mu je po hrbtu in po obrazu. Tako je stal dolgo, ne da bi mogel razumeti, kako to, da leži zdaj Babeta, edino bitje, ki mu je bilo kaj do njega, tu pred njim mrtva. Končno je strahotno zatulil, pes se mu je pridružil in Dieterle je dvignil nogo, da bi ga brcnil, pa si je premislil.

Potem je pokleknil k truplu, razgalil otrplo, grdo, umazano telo in napravil počasi in spretno po treznem premisleku razrez čez vso kožo. Pomagal si je s črepinjo razbite steklenice, čeprav bi bil to lažje storil z nožem. Slednjič je naložil med neprestanim nalivom razgaljeno truplo na voziček, ga pokril visoko z rjuhami in blagom, ter odpeljal s psom nazaj v mesto. Prispel je tja zgodaj zjutraj, baš ko so se odpirala vrata. Straži na vratih je dejal, da ima nekaj opraviti z židom Seligmannom. Pustili so ga v mesto.

Potegnil je vozček v krčmo, kjer je stanoval Jecheskel Seligmann Freudenthal. Pri tem je ravnal tako, kakor da ga vodi tajna sila z neko posebno topo premišljenostjo. Voziček je pustil na dvorišču krčme. Tudi najpotrebnejše svoje stvari je prodal za smešno ceno. Denar je zapil. Ta čas se je večkrat vrnil k vozičku, dokler se mu končno ni posrečilo za silo zagrebsti trupla v kup gnoja, kar so videli samo pujski. Deževalo je še vedno. Potem se je znova vrnil v krčmo in popival naprej. Iz cule je privlekel obleko svoje nesrečne nečakinje. Pripovedoval je pivcem, kaj se je bilo zgodilo. Govoril je počasi, zbegano, pretrgano. Gotovo so slišali, kako sta se včeraj on in pa Babeta prepirala z židom Jecheskelom Seligmannom Freudenthalom Žid je pa baje navzlic temu obljubil otroku ogrlico iz korald. Hotela se je vrniti k njemu. On, Gasper, jo je zadržal. Pretepel jo je. Ponoči — najbrž ji je žid kaj dal — je pa dekle vendarle izginilo. Človek se pa mora tu pa tam naspati in kadar spi, seveda ne more paziti na druge ljudi. In zdaj je našel zunaj v židovem blagu culo obleke, ki pripada njegovi Babeti. Ubogi otrok zdaj gotovo hodi nag, samo s koraldami okrog vratu. Da in židje imajo zdaj veliko noč.

Urejuje Josip Zupančič. — Za »Narodno tiskarno« Fran Jezeršek. — Za upravo in inseratni del lista Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.